

LIETUVIŠKAS

2ND CLASS MAIL
April 10, 1996

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500
TELEFAKSAS (312) 585-8284

Vol. LXXXVI Kaina 50 ct.

TREČIADIENIS - WEDNESDAY, BALANDIS - APRIL 10, 1996

Nr. 70

Seimas neatmetė pirmalaikių rinkimų projekto

Vilnius, balandžio 5 d. (AGEP) — Seimas balandžio 4 d. pritarė tautininkų frakcijos pateiktam nutarimo projektui surengti pirmalaikius Seimo rinkimus birželio 30 d. ir nutarė pradėti jo svarstymo procedūrą. Šiam projektui Seimas pritarė baigiantis posėdžiui, kai buvo likę labai nedaug Seimo narių. Posėdyje dalyvavo tik keli valdančiosios LDDP frakcijos nariai, kurių balsų neužteko projektui atmeti.

Tačiau beveik nėra abejonių, kad projektas bus atmetas per kitą svarstymą. „Tai panašu į balandžio pirmosios pokštą, ir tas dalykas toliau neis“, korespondentui pasakė LDDP frakcijos seniūno pavaduotojas Justinas Karosas.

Pagal Konstituciją eiliniai Seimo rinkimai turi įvykti tarp rugsėjo 25-osios ir spalio 25-osios. Tiksliai jų datą turi paskelbti šalies prezidentas. Nutarimą dėl pirmalaikių rinkimų Seimas gali priimti trijų

penktadių visų Seimo narių dauguma, tai yra, 85 parlamentarai.

Galimybė, kad būtų pritarta keturis narius turinčios tautininkų frakcijos projektui, skeptiškai vertina ir Tėvynės Sąjungos (Lietuvos Konservatorių) frakcijos seniūnas Andrius Kubilius. Jis korespondentui pasakė, kad konservatoriai iki šiol susilaikydavo nuo tokio projekto įregistravimo, suprasdami, kad be LDDP balsų jo priimti neįmanoma. Ir dabar, pasak A. Kubiliaus, „tokiu požymiu nėra“, kad LDDP projektui pritartų.

Atmetus tokį projektą, kita galima būtų teikti tik po šešių mėnesių. Todėl, sakė konservatorių seniūnas, bus „palaidota galimybė“ surengti pirmalaikius rinkimus tuo atveju, jei staigiai pablogėjus šalies ekonominei būklei, atsirastų tokiems rinkimams pritariančių valdančiosios frakcijos parlamentarų.

Gazprom ir Lietuvos energetikai susitarė dėl skolų už dujas

Vilnius, balandžio 5 d. (AGEP) — Rusijos dujų tiekimo įmonė Gazprom ir Lietuvos energetikos vadovai rado kompromisą, kaip atsiskaityti už gamtines dujas. Balandžio 4 d. derybose Maskvoje susitarta, jog tarpininkaujantis Lietuvos Stella Vita bendrovės skola bus sumokėta Gazpromui iki balandžio 12 dienos. Dalimis per šią ir kitą savaitę bus sumokėta 29.13 milijonai litų (7.28 milijonai dolerių). Skola bus padengiamą iš valstybinio biudžeto lėšų ir iš Lietuvos Dujų ir Lietuvos Energetikos įmonių lėšų.

Su Gazprom valdybos nariu Aleksandru Puškin ketvirtadienį susitikio Lietuvos energetikos ministras Saulius Kutas ir Lietuvos Dujų generalinis direktorius Kęstutis Šumacheris. Jis korespondentui sakė, jog dujų tiekimas Stella Vitae bendrovei tikrai nebus nutrauktas. Dabar per ją Lietuva gauna apie 3 milijonus kubinių metrų dujų per parą.

Partijų susitarimas dėl lito patikimumo atidėtas

Vilnius, balandžio 5 d. (AGEP) — Seime atstovaujama partijų susitarimo dėl lito patikimumo pasirašymas atidėtas. Ketvirtadienį kelis kartus posėdžiavusios frakcijos nesuderino galutinio susitarimo

teksto, tačiau jos sutaria dėl jo esmės, kad lito patikimumo įstatymo pataisų nereikia ir kad būtina parengti centrinio banko funkcijų atkūrimo programą.

Kaip BNS korespondentui pasakė konservatorių frakcijos seniūnas Andrius Kubilius, greičiausia prie susitarimo dar bus grįžta po šv. Velykų. Pasak jo, nesutariama dėl opozicinių frakcijų vertinimų, nereikalingo išpareigojimo nejudinti galimo lito vertės sumažinimo temos. Jo nuomone, komentuojant šalies ekonominę padėtį, labai sunku išvengti kalbų apie lito būklę.

Lietuvos vadovai ir valdančioji LDDP siekia susitarti, kad išibėgę Seimo rinkimų kampanijai, politinės partijos nesuspekuluotų fiksuoto lito kurso atsiejimo nuo JAV dolerio tema.

Pasirašyti partijų susitarimą buvo numatyta balandžio 3 d. per frakcijų atstovų susitikimą su prezidentu, po kurio prezidentas atsiėmė siūlytas patai-

Kovo 21 d. Venezuelos prezidentas Rafael Caldera savo rezidencijoje surengė iškilmingą vakarienę Lietuvos prezidento Algirdo Brazausko garbei. Prieš pradėdamas vakarienę, prez. Caldera Lietuvos prezidentą apdovanojo aukščiausiu šio krašto įvertinimu — Simon Bolivar ordinu — juosta, žvaigžde ir grandine, pasveikindamas ir linkėdamas abiem šalims budėti laisvės ir demokratijos sargyboje.

Lietuva pasirašė sutartis su Italija

Vilnius, balandžio 4 d. (Elta) — Ketvirtadienį savo vizitą Lietuvoje pradėjo Italijos Užsienio reikalų viceministras ambasadorius Luigi Vittorio Ferrari. Kartu su Lietuvos Užsienio reikalų ministerijos sekretorium Albenu Januška pasirašius tarpvalstybinę dvigubą apmokėtinimo panaikinimo, oro susisiekimo bei kultūros, švietimo, mokslo ir technologijų bendradarbiavimo sutarties, įvyko spaudos konferencija.

Jos metu amb. Ferrari pareiškė, kad visos šalys-kandidatės Europos Sąjungos nares pirmiau turi „subręsti“ ir tik tada šį politinę organizaciją galės įstoti.

Tą pačią dieną vykusiose susitikimuose su Lietuvos prezidentu Algirdu Brazausku, užsienio reikalų ministru Povilu

Gyliu, Seimo užsienio reikalų komiteto nariais kalbėta apie Lietuvos kelią į Europos Sąjungą, politinio dialogo svarbą, galimybes liberalizuoti Jungtinių Tautų organizacijos Saugumo Tarybą.

Italijos viceministras buvo paklaustas apie Italijos poziciją, sprendžiant Rusijos ir Lietuvos diplomatų nesutarimus dėl Romoje esančio pastato, kuriame tarpukario metais buvo Lietuvos diplomatinė atstovybė, o po Antrojo pasaulinio karo šį Lietuvai priklausantį pastatą užėmė Sovietų Sąjunga ir čia įkūrė ambasadą. „Tai labai sudėtingas tarptautinės teisės klausimas“, atsakė svečias. Viceministras L. Ferrari žodžiais, šį konfliktą galima būtų išspręsti pasirašius dvišalę sutartį.

Iš Baltijos šalių, Lietuvos ryšiai su Rusija — geriausi

Vilnius, balandžio 5 d. (AGEP) — Rusijos Dūmos pirmininkas Genadij Selezniov teigia, kad Rusijos santykiai su Lietuva klostosi sėkmingiausiai iš visų Baltijos valstybių. Pokalbyje, spausdintame rusų kalba Vilniuje leidžiamame laikraštyje „Echo Litvy“ jis santykių su Lietuva ateitį apibūdino kaip „perspektyvią ir abipusiai naudingą“.

„Dar yra didelis neišnaudotas bendradarbiavimo potencialas prekybinių-ekonominių ryšių, mokslo, kultūros, švietimo ir informacijos srityse“, sakė G. Selezniov. Pagrindine santykių su Latvija problema jis pavadino „rusų diskriminavimo praktiką šioje šalyje“, o santykius su Estija Rusijos parlamento pirmininkas vertina kaip „nepatenkinamus“.

Kartu jis pabrėžė, kad Baltijos valstybės negali tikėtis gerų santykių su Rusija, ignoruodamos jos saugumo interesus.

NATO priartėjimo prie Rusijos sienų perspektyva „privers

sas Lito patikimumo įstatyme. Pataisose buvo numatyta, jog valstybė garantuotų nekintantį lito ir JAV dolerio santykį 4:1 iki 1998 m. pabaigos. Opozicija šioms pataisoms nepritarė.

mus ištis atitinkamų priemonių savo saugumui garantuoti“, pareiškė G. Selezniov. Jis pabrėžė, kad tai atvestų prie įtampos didinimo ir neigiamai atsilieptų dvišaliams santykiams.

ELTA turi naują vadovą

Vilnius, balandžio 4 d. (Elta) — Lietuvos Telegramų Agentūros ELTA generalinio direktoriaus pareigas laikinai eis Eltos valdybos pirmininkas Kęstutis Jankauskas, ketvirtadienį nutarė akcinės bendrovės ELTA valdyba. Iki šiol žurnalistas Kęstutis Jankauskas, 37 metų, buvo Eltos fotokronikos vyriausiasis redaktorius. Kitu nutarimu bendrovės valdyba atleido buvusį Eltos generalinį direktorių Algimantą Semašką.

Naujasis Eltos vadovas valdybos posėdyje pabrėžė, kad senas tradicijas turinti ELTA gali ir turi tapti europietiška, Lietuvos oficialioji naujienų agentūra, ji būti patikimas informacijos šaltinis Lietuvai ir užsieniui.

Kęstutis Jankauskas yra baigęs žurnalistiką Vilniaus universitete. 1992 m. pradėjo dirbti Eltoje fotokorespondentu.

Seimas leido rašyti apie politikų privatų gyvenimą

Vilnius, balandžio 4 d. (AGEP) — Lietuvos Seimas ketvirtadienį įtvirtino nuostatą, leidžiančią skelbti informaciją apie politikų privatų gyvenimą, jeigu ji gali turėti įtakos visuomenei.

Prieš du mėnesius priimtinami visuomenės informavimo priemonių įstatymą, Seimo nariai buvo apsaugoję savo ir kitų valdininkų asmeninį gyvenimą nuo viešumo. Todėl žurnalistai juos apkaltino bijant laisvo žodžio, vėliau tokią nuostatą pradėjo kritikuoti ir patys politikai.

Neskelbtiną informaciją apibrėžiančio 8-ojo straipsnio naują redakciją rengė visos Seimo frakcijos ir daugelis komitetų.

Valstybinių institucijų pareigūnai, valdininkai ir kiti visuomeninėje, politinėje veikloje dalyvaujantys asmenys taip pat turi teisę į privatus gyvenimo apsaugą, išskyrus atvejus, kai jų privatus gyvenimas gali turėti įtakos visuomenei, nutarė Seimo nariai.

Dabar jau priimti 8 iš 39 visuomenės informavimo įstatymo straipsnių.

Pristatyta Lietuvos Ūkio Partija

Vilnius, balandžio 3 d. (Elta) — Lietuvos Pramonininkų Konfederacijos prezidento posėdyje balandžio 2 d. pristatyta Lietuvos Ūkio Partija. Pramonininkų Konfederacijos prezidentas Bronislovas Lubys šios partijos atsiradimą pavadino teigiamu reiškinio, o pramonininkai pažymėjo, kad Lietuvos Ūkio Partijos ir konfederacijos tikslai bei nuostatos panašios. Be to, konfederacijai priklausančių devynių šakinių ir trijų kraštų asociacijų prezidentai yra Lietuvos Ūkio Partijos nariai.

Partijos pirmininko, konfederacijos prezidento pavaduotojo Klemenso Šepečio ir partijos valdybos pirmininko Leono Jankausko teigimu, visi valdžios veiksmams turi pasitarnauti ūkio plėtrai. Dabar, pasak jų, valdžioje esančios politinės partijos ekonomikos problemų nesprenžia. Pramonininkai ir Ūkio partija galėtų kartu spręsti šias problemas, pareiškė K. Šepečius.

Šiaurės Korėjos daliniai įvažiavo į demilitarizuotą zoną

Seoul, Pietų Korėja, balandžio 7 d. (NYT) — Stipriai ginkluotos Šiaurės Korėjos karinės pajėgos jau trečią dieną skiriančią komunistinę Šiaurės Korėją nuo kapitalistinės Pietų Korėjos. Tuo Šiaurės Korėja pažėdžia 1953 m. pasirašytą paliaubų sutartį, kuria buvo užbaigtas Korėjos karas.

Šiaurės korėjiečių veiksmai sukėlė įtampą gausiomis karinėmis pajėgomis saugomame pasienyje, kuriame „šaltasis karas“ net iki šiol dar nėra atslūgęs, rašo Andrew Pollack „The New York Times“ dienraštyje. Bet kai kurie Jungtinių Amerikos Valstijų bei Pietų Korėjos valdžios pareigūnai išreiškė nuomonę, kad Šiaurės Korėja, tokiu būdu pasityciudama iš paliaubų sutarties, iš tikrųjų bando kažkokį diplomatinį manevrą, bet nebando pradėti karo.

„Mes į paskutiniųjų kelių vakarų veiksmus žiūrime kaip į tebesitęsiančius, rimtus paliaubų pažeidimus, bet nematome čia nieko, kas verstų rimtai susirūpinti“, pareiškė Jim Coles, Jungtinių Tautų štabo pareigūnas, kurio įstaiga apima JAV, Pietų Korėjos ir kitų sąjungininkių karines pajėgas, saugančias Pietų Korėjos ir kitų sąjungininkių karines pajėgas, saugančias Pietų Korėjos sieną su Šiaurės Korėja. Pietų Korėjos sostinės Seoul gyventojai taip pat atrodo ramūs sekmadienio vakarą.

Anot J. Coles, sekmadienio vakarą, apie 8 val., tarp 150 ir 180 Šiaurės Korėjos karių įžengė į jungtinę saugomą zoną prie Panmunjono kaimelio demilitarizuotoje zonoje, kuriame yra jungtinių apsaugos pajėgų štabas. Jie nevykdė jokių kovinių veiksmų, bet atrodė vykdą kokias nors pratybas. Jie nešė šautuvus, raketomis svaidomas granatas ir minosvaidžius, bet 10:45 val. vakaro paliko zoną, nešovę nei vieno šūvio.

Pietų Korėjos Gynybos ministerija panašiai informavo. Bet vienas jos pareigūnų sakė girdėjęs spėjimą, kad į demilitarizuotą zoną galėjo būti įvesta iki 400 Šiaurės Korėjos karių, spėjant iš transporto sunkvežimių skaičiaus ir jų talpos.

Pagal paliaubų sutartį abi pusės negali į demilitarizuotą zoną įvesti daugiau, nei po 35

karius, o jie tegali būti ginkluoti tik pistoletais.

Šiaurės Korėja, kuri paliaubų sutartį yra pažeidusi ir praeityje, neslepia savo noro iš viso panaikinti paliaubų sutartį ir jos vietoj pasirašyti taikos sutartį tik Jungtinėmis Valstijomis, apeidama Pietų Korėją. Ketvirtadienį, prieš šių žygijų pradžią, Šiaurės Korėja pareiškė, kad toliau nebeskirs pajėgų demilitarizuotai zonoje saugoti, kaip numatyta paliaubų sutartyje.

Atsiliepdamas į Šiaurės Korėjos paskutiniuosius veiksmus, Jungtinių Tautų štabas sustiprino žvalgybą, tikrinant Šiaurės Korėjos veiksmus. Bet J. Coles informuoja, kad priešingai kai kuriems pranešimams, jungtinių apsaugos dalinių pasirodymas nebuvo pakeltas į aukštesnį lygį, karo pavojui, ir kad nebuvo padidintas apsaugos dalinių judrumas ar skaičius 151 mylių ilgio demilitarizuotoje zonoje. „Net ir Šiaurės puseje, viskas — kaip įprasta“, pareiškė J. Coles.

Pietų korėjiečiai mano, kad ateinančios savaitės pradžioje numatytas JAV prezidento Bill Clinton susitikimas su Pietų Korėjos prezidentu Kim Young Sam duos ženklą Šiaurės korėjiečiams, kad JAV, kurios Pietų Korėjoje turi 37,000 karių, tebesirytza ginti Pietų Korėją.

Iš pradžių Baltieji rūmai buvo paskelbę, kad prezidentas Clinton neturės laiko sustoti Pietų Korėjoje pakeliant į Japoniją ir Rusiją. Bet po to, kai Pietų Korėjos pareigūnai pakartotinai prašė vizito, prezidento maršrutas buvo pakeistas.

Kai kurie politikos stebėtojai reiškia nuomonę, kad Šiaurės Korėja turėtų žinoti, kad Vashingtonas nesudarys taikos sutarties be Pietų Korėjos. Tad manoma, kad Šiaurės Korėjos kardu žvanginimas greičiausiai turi ekonominius, ne politinius tikslus, stengiantis gelbėti ekonominę krizę pergyvenančią šalį. Anksčiau, kai Šiaurės Korėja pradėjo grasinti branduolinių ginklų vystymu, buvo sudaryta sutartis, pagal kurią Šiaurės Korėja dabar bus aprūpinama moderniomis atominėmis elektrinėmis ir degalais.

Politikos žinovai taip pat speja, kad šie Šiaurės Korėjos manevrai gali būti sekančio Šiaurės Korėjos vadovo Kim Jong Il pastangos parodyti savo galią, prieš perimant valdžią.

Konservatorė teigia, kad Lietuva neturi pinigų politikos

Vilnius, balandžio 4 d. (AGEP) — Lietuvos skola dabar siekia 1.7 milijardus litų, teigia Seimo konservatorių frakcijos narė Elvyra Kunevičienė. Ketvirtadienį spaudos konferencijoje ji pažymėjo labai norinti klysti ir išgirsti pagrįstą Finansų ministerijos nuomonę, kad skola yra mažesnė.

E. Kunevičienė sakė, kad tokia padėtis Lietuvoje susidarė dėl to, jog buvo vykdoma mokesčių politika, bet visiškai atsisakyta pinigų politikos.

Ji siūlė, kad kuo greičiau Estijos pavyzdžiu Lietuvos Bankas ir vyriausybė sumažintų palūkanas iki 3%-5%. Kol palūkanos siekia 18%, Lietuva už paskolas moka žymiai didesnius procen-

tus, nei sugeba už jas uždirbti. E. Kunevičienė taip pat kritikavo ketinimus pritraukti į Lietuvą „šešėlinius“ pinigus. Jos nuomone, tokia priemonė gali būti naudinga tik tuo atveju, jeigu lėšos būtų investuotos į gamybą ir atneštų pelną. Tuo tarpu, jeigu jos bus perskolinotos, Lietuva turės mokėti palūkanas ir už „šešėlinius“ pinigus.

KALENDORIUS

Balandžio 10 d.: Velykų trečiadienis. Apolonijus, Ezekielis, Mintautas, Kilnutė. 1869 m. gimė kompozitorius Juozas Naujalis. 1911 m. mirė muzikas dailininkas M. K. Čiurlionis.

Balandžio 11 d.: Velykų ketvirtadienis. Stanislovas, Leonas, Gema, Vyktinas, Daugaile.

SKAUTYBĖS kelias

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

AMŽINYBĖN IŠLYDĖJOME ČESLOVĄ ANUŽĮ

v.s. Česlovas Anužis

Sunkios ligos išvargintas, š.m. kovo 26 d., savo namuose mirė a.a. vyresnis skautininkas Česlovas Anužis, Detroito išgyvenęs 45 metus.

Penktadienį, kovo 29 d., į GR & RG Harris laidotuvių namus, 15451 Farmington, Livonia, Michigan, gausiai susirinkus Detroito lietuvių skautijai ir visuomenei vyko su velioniu atsisveikinimas, kurį sklandžiai pravedė laidotuvių direktorė Yolanda Zaprackienė. Kun. Alfonsui Babonui sukalbėjus rožini, „Baltijos“ skautų tunto tuntininkas Paulius Jankus perskaitė LS Brolijos Vyriausio skautininko fil. v.s. Albino Seko užuojautą ir skautų tunto vardo tarė atsisveikinimo žodį. Saulių s-gos išeivijoje vardu užuojautą pareiškė s-gos vadovas Mykolas Abarius. Užuojautas pareiškė ir LB Detroito apylinkės valdyba, LSS „Gabijs“ skautų tuntas, Akademinis Skautų sąjūdis, „Geležinio vilko“ ir Zenono Tarvainio vardo skautų vyčių būreliai, „Žiburio“ lituanistinė mokykla, „Saltinio“ tautinių šokių šokėjų vienetas, Dainavos jaunimo stovykla, sporto klubas „Kovas“, Dievo Apvaizdos parapijos taryba, Šv. Antano parapijos taryba, Amerikos lietuvių Respublikonų Michigan valstijos sąjunga, Lietuvos Dukterų draugija, BALFO 76-tas skyrius, „Amerikos lietuvių balso“ radijo klubas ir „Lietuviškų melodijų“ radijo valandėlė.

Atsisveikinimo metu buvo prisimintas Česlovo Anužio 76 gyvenimo metai, kurių net 66 buvo skirti skautavimui. A.a. Česlovas net 20 metų buvo „Baltijos“ tunto tuntininkas, „Vytenio“ vilkiukų draugovės draugininkas, „Mindaugo“ skautų draugovės draugininkas ir Zenono Tarvainio vardo skautų vyčių būrelio vadovas. Aktyviai prisidėjo prie IV Tautinės stovyklos ruošos darbų. Medžio drožiniai ir kiti jo rankdarbiai

puošdavo Kaziuko mugės. Mėgo dainavimą, lietuviškas dainas. Jo vadovaujami laužai pralinksmindavo visus jubiliejinėse ir tautinėse stovyklose. Atsisveikinimo metu Yolanda Zaprackienė perskaitė P. Nedzinsko eiles „Būdėkim, vyčiai“. Šį viešą atsisveikinimą skautai užbaigė v.s. kun. St. Ylos IV Tautinei stovyklai sukurta giesmė – „Vakarinė skautų giesmė“.

Šeštadienį, kovo 30 d., Dievo Apvaizdos parapijos bažnyčioje gedulingas šv. Mišias aukėjo klebonas kun. Valdas Valdemaras ir Šv. Antano parapijos klebonas kun. Alfonsas Babonas.

Po Mišių 180 asmenų 95 automobilių vilkstine palydėjo velionį į Holy Sepulchre kapines, kur apeigas atliko kunigai Valdas Valdemaras ir Alf. Babonas. Po religinių apeigų buvo sugiedota „Marija, Marija“, Lietuvos himnas, „Baltijos“ tunto tuntininkas, fil. Paulius Jankus, nuėmęs karstą dengusią Lietuvos trispalvę vėliavą, įteikė ją a.a. Česlovo našlei Elenai Anužienei. Uniformuoti „Gabijs“ ir „Baltijos“ tuntų skautės ir skautai, kurie Mišiose ir laidotuvėse dalyvavo su tuntu vėliavomis, ratu apsupe karstą, su savo mylimu vadovu atsisveikino sugiedodami tradicinę „Ateina naktis“.

Velionis dideliame nuliūdime paliko žmoną Elena, dukrą Aušrą ir žentą Stasį Klimus, vaikaičius – Audrą ir Paulių su žmona Rima; dukrą Gailutę ir žentą Saulių Dėdinus, vaikaičius Kristiną ir Tomą; sūnų Saulių ir marčią Liną Anužius, vaikaičius Matą, Tadą Vyta ir Marijų; sūnų Andrių ir marčią Dainą, vaikaičių Erika, Brolių Igną ir jo žmoną Daną Anužius su šeima, Toronte gyvenančią seserį Gabrielę Chvedukienę su šeima ir Urugvajuje gyvenančią brolienę Karoliną Dutką su šeima ir kitus gimines, draugus ir pažįstamus.

Velionis daug darbo skyrė padedamas Dainavos jaunimo stovyklai, Dievo Apvaizdos Kultūros centrui, Šv. Antano parapijai ir Lietuvių namams. Į laidotuves buvo atvykę artimieji iš Floridos, Connecticut, Illinois ir Kanados. Jo pasiges ne tik artimieji šeimos nariai ir lietuviškoji skautija bei plačioji visuomenė, bet visi su kuriais gyvenime bendravo. Teilsisi Ramybėje visų geru žodžiu ir malda prisimenamas.

Algis Zaprackas

Sesės akademikos sveikina skautininkes išdidi davusią sesę D. Scola. Iš k. – A. Kudirkienė, A. Stokienė, D. Kasputienė, D. Scola, R. Žukienė, A. Venckienė ir T. Petrušytė 1995 m. spalio 29 d. Šv. Kazimiero parapijos saleje vykusioje Akademinių Skautų sąjūdžio, Los Angeles skyriaus, iškilmingoje sueigoje.

Čikagos Akademinių skautų draugovės narės ASS metinėje šventėje, 1995 m. spalio 8 d. vykusioje Nuotr. Jono Tamulaitis

AUSTRALIJOJE

„Džiugo“ tunto veikla

Lietuvių Skautų sąjungos Melbourne „Džiugo“ tuntas stovyklavo šių metų sausio pirmąją savaitę Macedon eukaliptų miškinguose kalnuose – „Treetops“ – Australijos Skautų stovyklavietėje. Tą vietą lengva su-rasti, važiuojant pro Tullamarine aerodromą į Sunbury miestelį yra 40 km, o nuo to miestelio į stovyklavietę į kalnus dar 15 km.

Pamaldos ir stovyklos uždarymas vyko sausio 6 d. – šv. Mišios atvira ore – stovyklavietės koplyčioje prie Kryžiaus. Iš anksto visų pareigas sutvarkė viena iš stovyklos vadovių – vyr. skautė Zita Prašmutaitė. Dvasios vadovas kun. Pr. Dąk-nys aukėjo šv. Mišias. Skaitymus atliko stovyklos adjutante Daina Didžytė ir stovyklos viršininkas Povilas Kviecinskas. Tikinčiųjų malda už savo draugovę atliko paukštytė Brigita Balbaitė, skautė Danielė Milvydaitė, skautas Justinas Rutkauskas, prityrusi skautė Kim Pettiford, prityręs skautas Vytautas Brazaitis, vyresnė skautė Zita Prašmutaitė, skautas vytis Rimas Skeivys ir skautininkė Birutė Prašmutaitė. Aukos nešė prie altoriaus gintareliai – Martynukas Didžys, Kaziukas Milvydas, skautė Jessica Rutkauskaitė, Rajono vadov v.s. Narcizas Ramanauskas. Per Mišias vėl sutartinai giedojo Kalėdų giesmes, visus išmokė ps. Birutė Kymantienė. Visi ėjo prie šv. Komunijos, tai kunigas pakvietė Komuniją dalinti ir sk. vyty Rimą Skeivį. Pamaldas baigė „Marija, Marija“ giesmė.

Po pamaldų kunigas išdalino premijas konkurso laimėtojams. Stovyklos metu buvo suruošęs pamoką nuspalvinti meniškų brežinių: Trys Karaliai iš Rytų atvykę pagarbinti gimusįjį Pasaulio Išganytoją Jėzų ir šv. Kazimierą. Darbų įvertinimo juri komisiją sudarė Rajono Seresijos atstovė v.s. Rasa Statkuvienė, ps. Birutė Kymantienė ir Dvasios vadovas. Iš jaunesniųjų skautų ir skautėjų I

ASS STUDIJŲ DIENOS IR AKIVAIZDINIS SUVAŽIAVIMAS

Kviečiame ir laukiame Jūsų gausaus atsilankymo šių metų Studijų dienose ir Akivaizdiniame suvažiavime, kurie vyks š.m. spalio 4-5-6 d. Resurrection Center, Woodstock, Illinois.

Žadame Jums malonaus savaitgalio gamtoje progą atsipalaiduoti, susitikti senus draugus, susipažinti su naujais, bendrauti skautiškose šeimose.

Studijų dienoms esame pakvietę paskaitininkus, kurie, tikime, Jums bus įdomūs pasiklausyti. Žadame gyvų pasisakymų diskusijų metu.

Studijų dienoms pasirinkti tema: „Ar mes tie patys? Perspektyvinis žvilgsnis į Ameriką ir Lietuvoje gyvenančius lietuvius“.

Paskaitininkai, kurie maloniai sutiko pasidalinti savo mintimis šia taip svarbia tema yra: 1) Leonas Sabaliūnas, Ph.D., Michigan University, Ann Arbor, 2) Dalia Katilūtė-Boydston, Ph.D., St. Xavier University, Chicago, 3) Regina Narušienė – advokatė ir JAV LB Krašto valdybos pirmininkė, 4) kun. Antanas Saulaitis, SJ, Tėvų Jėzuitų provincijolas, jaunimo stovyklų religinių programų vadovas, Skautų dvasios vadovs.

Diskusijų moderatorius, Paulius Mickus, jaunosios kartos atstovas. Jis yra daugelio lietuviškų organizacijų veikėjas, Buvęs Jaunimo sąjungos pirmininkas.

Studijų dienų ir akivaizdinio suvažiavimo darbotvarkė:

penktadienis: spalio mėn. 4 d.

Registracija: 6-8 val. vak. Susipažinimo vakaras: 8:30 val. vak. – šio vakaro koordinatorius – fil. Jonas Variakojis

šeštadienis: spalio 5 d.

Studijų dienos: paskaitos ir

premią laimėjo Alanta Skeivytė, II – Gražina Kymantaitė, III – Kaziukas Milvydas. Vyresnė grupė: I premiją Danius Meiliūnas, II – Justinas Rutkauskas, III – Justinas Balbata. Vyresniųjų grupė: I premiją Ginta Statkutė, II – Daina Meiliūnaitė, III – Danielė Lukaitis. Visų dalyvavusių šiame konkurse buvo meniškai nuspalvinti paveikslai, tai ir jie gavo po dovanėlę, įvertinant jų sugebėjimą. Šie paveikslai bus bažnyčioje išstatyti kovo 3 d., kai iškilmingai švėsime šv. Kazimiero šventę.

Mums visiems buvo malonu išgirsti, kai stovyklavietės prižiūrėtojas australas sakė, kad mūsų stovykla buvo nuostabi savo tvarka. Australijos Skautų sąjungos atstovai sveikino, kad mūsų stovykla buvo pavyzdinga savo drausme, įvairiais sugebėjimais!

P.D.

Iš „Teviško aidai“.

diskusijos sekmadienis: spalio 6 d.

Šv. Mišios

A.S.S. suvažiavimas

Norėtume Jus supažindinti su Resurrection centru ir jo aplinka. Įrengtas ant 86 akrų ploto žemės, šis centras gyvuoja jau 20 metų. Centras priklauso ir yra administruojamas kunigų. Šiame centre tradiciniai vyksta jaunimo ir suaugusių Rekolėkcijos ir Studijų dienos.

Centras yra 65 mylių į šiaurės vakarus nuo Čikagos, (maždaug 30 mylių nuo O'Hare aerodromo). Per 86 akurus žemės yra daug gražios vietos pasivaikščioti ir pasidžiaugti gamta. Yra teniso, tinklinio ir krepšinio aikštelės.

Pastatas yra paskirstytas į du aukštus. Pirmame aukšte yra valgykla, kurioje būsite vašinami; pusryčiai, pietumis ir vakariene. Pirmame aukšte yra labai erdvi koplyčia, kurioje bus laikomos šv. Mišios. Pastato antrame aukšte yra du namo sparnai. Viename sparne vyks paskaitos ir diskusijos, o antrame sparne, patogūs miegamieji kambariai (kambariuose 2 pavienės lovos).

Savaitgalio kainos

(1 asmeniui)

Trys dienos, su maistu ir nakvyne – 135 dol.

Viena diena, su maistu ir nakvyne – 95 dol.

Viena diena tik su maistu, BE nakvynės – 50 dol.

Negražinamas įmokėjimas: 50 dol. atsiunčiamas iki š.m. liepos 15 d. Balansas 85 dol. sumokamas iki š.m. rugsėjo mėn. 1 d. Čekius rašyti: Lithuanian Scouts Association Collegiate Division.

Registraciją tvarko: fil. Ramona Kaveckaitė: 4106 W. 97th Str., Oak Lawn, IL 60453. Tel.: (708)499-0687.

Jei būtų klausimų, galite kreiptis pas Studijų dienų koordinatorę, fil. dr. Viliją R. Kerelytę, (708)594-0400.

Laukiame Jūsų gausaus atsilankymo! Ad Meliorem!

Fil. dr. Vilija Kerelytė

„SIETUVOS“ SUEIGA

„Sietuvos“ skautininkių ir vyr. skautėjų draugovės sueiga penktadienį, balandžio 19 d., vyks PLC Lemonte. Pradžią 7 val. vak. Visos narės prašomos dalyvauti.

„NERIJOS“ TUNTO SUEIGA

„Nerijos“ jūrų skautėjų tunto sueiga vyks šį šeštadienį, balandžio 13 d., PLC Lemonte. Pradžią 2 val. p.p. Visos sesės prašomos dalyvauti. Kviečiami atsilankyti ir tėveliai bei kiti sesių šeimos nariai.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60639-5588.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00. Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60639.

Pašto išlaidas matinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno atsiųtojo adreso, gavus iš jo mokėstį, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šėštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą (Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šėštadienio laida	\$55.00		
Užsakant į užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.000	
Tik šėštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausias redaktorius Danutė Bindokienė

Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis, MIC

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šėštadienis nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos priimamos, gavus prašymą ką nors skelbti.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šėštadienis nedirba.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuostata. Nesunaudoję straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant paaiškinti kopiją.

DETROITO LIETUVIŲ SKAUTIJAI 45-ri METAI

Šį pavasarį Detroito „Gabijs“ ir „Baltijos“ tuntai švenčia 45 metų veiklos sukaktį. Visi šiuose tuntuose skautavę broliai ir sesės yra kviečiami kartu su mumis švęsti tą jubiliejų. Taip pat kviečiami visi skautų,čių tėveliai, seneliai, draugai ir visi, kurie per visus tuos metus rėmė ir teberemia mūsų darbų.

Šventė vyks sekmadienį, gegužės 5 d., Dievo Apvaizdos parapijos patalpose. 10:30 val. ryto visi organizuoti žygiuosime dalyvauti šv. Mišiose. 12:15 val. p.p. Kultūros centre vyks iškilminga abiejų tuntų bendra sueiga, po to programa ir vaišės. Visi numatantieji dalyvauti yra prašomi iš anksto pranešti.

Rasai Karveliėnei, tel. 810-380-1363.

Kviečiame ir lauksime visų! „Gabijs“ ir „Baltijos“ tuntų vadovybė

Birželio 7-9 d. – Čikagos skautų ir skautėjų savaitgalio stovykla – Jamboree.

VIDAS T. NOREIKA, D.D.S.

Dantų Gydytojas
ŠIAUR. VAK. INDIANOJE
su Charles E. Bond, D.D.S.
209 S. Calumet Rd.
Chesterton, IN 46304
Kab. (219) 926-1632
Valandos pagal susitarimą

DR. V. J. VASAITIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA
4817 W. 83 St., Burbank, IL
Tel. 708-423-6114
Valandos susitarus

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė vidaus ir kraujo ligos
5540 S. Pulaski Rd.
Tel. 312-585-2802
Pirmd. 9 v.r. - 7 v.v., antrd., trečd. ir penkd. 9 v.r. - 3 v.p.p., ketvd. 10 v.r. - 7 v.v. Šėšt. ir kt. dienomis reikalingas susitarimas. Pirmą „Medicare Assignment“.

Sumokama po vizito

Cardiac Diagnostic, Ltd.

6132 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 312-436-7700

RINGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Sirdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave., Elgin, IL 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val.: antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p.
Šėšt. pagal susitarimą
Kabineto tel. 312-776-2880
Namų tel. 708-448-8848

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 586-7786

ARAS ŽJOSBA, M.D.

AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. 708-827-0000
Valandos pagal susitarimą

DR. PETRAS V. KISIELIUS

INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2000
Valandos pagal susitarimą
Vakaris ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v.p.p. - 7 v.v., antrd. 12:30 - 3 v.p.p.
trečd. uždaroma, ketvd. 1 - 3 v.p.p.
penkd. ir šėšt. 9 v.r. - 12 v.p.p.

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS IR ŽAIZDAS IR
IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 478-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-0101
Valandos pagal susitarimą

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v.v.
Išskyrus treč. Šėšt. 12 iki 4 val. p.p.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to
diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už
priemamą kainą. Pacientai priimami
absoliučiai punktualiai. Susitarimai
(kalbėti angliskai) tel. 708-422-6290

SURENDER LAL, MD

Specialybė – Vidaus ligos
7722 S. Kedzie, Chicago, IL 60652
Tel. 312-434-2123
Holy Cross Physician Center
6064 S. Archer, Chicago, IL 60636
Tel. 312-684-4155
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (312) 471-3300

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS – SIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652

Valdo Adamkaus pagerbimo pokylis Pasaulio lietuvių centre, 1995 m. spalio 23 d. Iš kairės: Algirdas ir Aldona Braziai, Alma ir Valdas Adamkai. Nuotr. Vytauto Jasinevičiaus

BIRŽIŠKŲ FONDAS

Gyvenusiems ar studijavusiems Lietuvoje prieš okupacijos laikus, Biržiškų pavardė labai gerai pažįstama. Jie visi sielojosi dėl Lietuvos nepriklausomybės, o prof. Mykolas buvo 1918 m. vasario 16 d. nepriklausomybės paskelbimo signataras.

Kiekvienas parašė daug knygų ir straipsnių savo srityse: prof. Mykolas Biržiška – lietuvių literatūros istorikas ir lietuvių tautosakos tyrinėtojas; prof. Vaclovas – bibliotekininkas, bibliografas, nors ir buvo baigęs teisę, bet advokatura nesivertė; o prof. Viktoras – matematikas, žinomas net užsienio matematikams. Universitetų studentai jo baiminosi, nes jo gandai, kad profesorius Viktoras Biržiška užskaitas iš matematikos duodavo gal koki 10-tą kartą pas jį apsilankius.

Nedaug pasaulyje surasime universitetų, kur trys broliai tuo pačiu metu profesoriautų. Be Kauno Vytauto Didžiojo ir Vilniaus universiteto, tas kitas ir buvo Pabaltijo universitetas, kur visi trys broliai profesoriai atidavė savo energiją ir laiką,

kad jaunimas, nutraukęs savo studijas Lietuvoje, galėtų jas tęsti toliau. O mes, Pabaltijo universiteto studentai, ne tik kai kurie klausėme jų paskaitų, bet vaikščiojome tais pačiais lagerio koridoriais ir valgėme iš to paties katilo varganą sriubą. Tas bendras, vargingas gyvenimas mus labai suartino su mėsais profesoriais Biržiškais.

Mūsų tikslas juos prisiminti ir pagerbti. Kaip jau kai kuriems žinoma, 1990 metais įsteigė Biržiškų vardo viešniškų draugiją, vadovaujama gydytojos Aušrelės Gurauskaitės. Taip pat ir Biržiškų komisija su pirmininku, Vilniaus universiteto rektorium, prof. Rolandu Poviloniu. Jų tikslas pastatyti paminklą profesorių ir jų tėvų prisiminimui.

1995 metais paminklas buvo atidengtas ir pašventintas. Viešniškose įvykusiame iškilnėse rugpjūčio 25-26 d. dalyvavo Vilniaus ir Kauno Vytauto Didžiojo universiteto rektoriai, profesoriai, Seimo nariai ir

aplinkėje gyvenantys žmonės. Mums labai nuostabu, kad okupacijos metais Biržiškų pavardė buvo mažai žinoma, o tik atgimimo metais tos žinios apie juos Lietuvą tepasiekė ir apie jų atliktus darbus tesužinota.

Biržiškų vardo komisija sudarė savo planą programą, kur be pastatyto paminklo numatyta dar:

- parūpinti prie Biržiškų namo memorialinę lentą;
- kaupti jų ir apie juos mokslinę medžiagą;
- rūpintis, kad būtų restauruotas Biržiškų tėviškės namas ir jame įsteigtas muziejus;
- išrūpinti Biržiškų vardines stipendijas studentams;
- išrūpinti jų darbų premijas už geriausius literatūrologijos, knygotyros ir matematikos darbus, ir jas skirti kas 3-5 metai;
- rūpintis Biržiškų rinkinių raštų rinkimu ir leidimu.

Savo darbu programoje komisija yra numatęsi ir dar daugiau projektų.

Mūsų, buvusių Pabaltijo universiteto profesorių ir studentų,

VIENO PAŠALIEČIO PASISAKYMAS

VYTAUTAS VOLERTAS

Artėjant rinkimams Lietuvoje, Valdo Adamkaus pavardė tampa pažįstama. Ją žinome ir Amerikoje. Jis nebuvo LB, VLIKO, ALTO didelė kolona, bet visada stovėjo arti lietuviškos aplinkos.

Adamkus gerokai koptelejo JAV administracijos laiptais. Kai kas prikiša liberalizmą. Ir vėl kyla tas pats klausimas: kas bloga su Adamkaus liberalizmu? Jis nebuvo amerikietiškas liberalas, pasimetėliškas, ramstas Sovietų Sąjungai, už labai juodą bendravimą rėmęs komunizmą. Gal tik jo tolimesni draugai buvo marksizmo debseliuose pasikorę.

Adamkus, prityręs administratorius, turi savo nuomonę. Ta nuomonė, kiek spėjame, nesutinka su šiaurės liberalais, kurie kalba tik apie pasaulio visuomenę, tautą priemenę palikę. Jam Lietuva rūpėjo visais laikais, jos naudai sugebėjo ir savo tarnybne padėti išnaudoti.

Lietuvoje šnabždama apie Adamkus išjungimą rinkimuose, vidurio partijų koalicijoje. Ta koalicija būtų – už garsų kalbėjimą girtini tautininkai, centro sąjungininkai, politiniai kaliniai ir demokratų su kitais pabirusiais centrists. Beveik neabejojama, kad per rinkimus

noras prie tų projektų prisidėti. 50 metų Pabaltijo universiteto ištirimo sukakties minėjimo organizatoriai nusprendė, kad, padengus su minėjimu susidariusias išlaidas, pinigų likutį skirti profesorių Biržiškų fondui Lietuvoje. Tuo pagerbime savo mielus profesorius, kurie atidavė savo gyvenimo dalį Pabaltijo universitetui išvijoje.

Karolina Lukošūtė-Kubilienė

St. Petersburg, FL. Lietuvių klubo choras, vadovaujamas muz. Petro Armono, atlieka programą Vasario 16-tosios minėjime. Nuotr. P. Juodvalkis

IKAITAI

AURELIJA M. BALASAITIENĖ

2

Audronei tekdavo dažnai dirbti tiesiogiai su juo, detalizuojant brėžinius, darant ar tikrinant apskaičiavimus bei formules su modernios aparatūros ir dar neseniai naudojamų, pačių moderniausių kompiuterių pagalba. Inžinierius Kovalskis buvo nekalbus, užsidares, pilkas žmogus, kurio plieninės akys slėpėsi po storu akinų stiklu. Jis atrodė vienišas, buvo nekalbus, darbovietėje neieškojo asmeniškų kontaktų, tik koncentravosi į darbą.

Taip slinko Audronės dienos tarp įtempto darbo ir vienišų vakarų, kurių metu ji arba skaitydavo Arūno laiškus, arba pati juos rašydavo. Po kurio laiko jo laišškai pradėjo ją pasiekti rečiau. Vieni buvo ilgi ir turiningi, o kiti vos turėjo kelias eilutes, tik iš jų negalima buvo suprasti, kur jo esama ir ką jis veikia. Aišku, kad tai karinė paslaptis, todėl reikėjo pasitenkinti jo meilės ir ilgesio žodžiais. Jai atrodė, kad jų meilė abipus žemės rutulio dar labiau sustiprėjo, nes atsisikirimas išsiskia ilgesį ir taip pat stiprina praradimo baimę. Jos karo paštų siunčiamus laiškus užpildė svajonės apie ateitį ir kasdieninio gyvenimo smulkmenas, bet ji išmoko gyventi su šia diena ir būti kantri, nes kiekviena diena ją artino prie Arūno grįžimo. Su dideliu dėmesiu ji sekė spau-

dos, radijo ir televizijos žinias apie karo eigą Vietnamą, bet paskutiniuoju metu pradėjo atrodyti, kad Amerikos pajėgoms nebesiseka, o prieš Vietnamo karą protestuojančios minios pikti demonstravo, rodydamos savo nepasitenkinimą Amerikos įsikišimu į tolimo Azijos krašto „vidaus reikalus“. Pagaliau visai nutrūko Arūno laišškai. Praėjo savaitė, dvi ir net trys, o nė vienas jo laiškas Audronės nepasiekė. Ji pradėjo rašyti į karines istaigas, Amerikos Kongreso atstovams ir senatoriams maldaudama, kad jie sužinotų, kas su Arūnu atsitiko. Ilgą laiką ji nesulaukė atsakymo, kol pagaliau vieną dieną ją pasiekė iš Vašingtono oficialus raštas, kuriame pranešama, kad Arūnas Linkus „negrįžęs iš vienos karo misijos“ ir yra klasifikuojamas kaip „dingęs karo veiksmuose“ („missing in action“). Audronė buvo giliai sukrėsta, bet širdies gilumoje jautė, kad jis tebėra gyvas, prisiminusi jo paskutinius žodžius. Lėtai slinko dienos, o jo nuolatos skaitomi seni laišškai drėko nuo jos ašarų...

Vieną šeštadienio rytą jį duris pasibeldė jaunas aviacijos leitenantas, kurį Audronė galėjo matyti pro salono langą. Jai suvirpo širdis, pamačius tą pačią uniformą, su kuria išlydėjo Arūną. Virpančiomis rankomis ji atidarė priekines duris.

— Audronė? — jis į ją kreipėsi vardu. — Aš esu Gary Miller, Arūno kolega. Aš apie jus iš Arūno daug esu girdėjęs. Kol buvome neatskirti toje pačioje eskadrilėje, jis, žinodamas, kad aš už jį anksčiau grįšiu į Ameriką,

manęs prašė, kad grįžęs į namus, jus būtų ai aplankyčiau. Taigi mano karo tarnyba jau baigta, o Arūnas dar liko. Ar galiu įeiti?

Kiek atsipeikėjusi ir supratusi, kad jis neatneša liūdnos žinios, Audronė jį pakvietė į vidų.

— Prašau. Sėskit, tik sakykit greičiau, kur jis, — ranka kviesdama atsistoti ant sofutės salone, ji nekantriai šūktelėjo.

— Arūnas nėra žuvis, Audrone. Apie tai jums turbūt yra pranešta, tik tvirtinama, kad jis dingęs karo veiksmų išdavoje. Jo lėktuvas buvo pašautas ties prieš linija ir yra žinoma, kad jis saugiai nusileido parasiutu. Daugiau žinių apie jį nėra, bet esu tikras, kad jis yra gyvas, kurioje nors belaisvių stovykloje netoli Hanojaus. Tam nelemtam karui pasibaigus, jis grįš.

Leitenanto vizitas Audronę sukrėtė, bet apramino ir beveik nudžiugino, suteikė viltį, kad Arūnas tikrai yra gyvas. Tuo tarpu laboratorijoje suintensyvojo darbai, nes karo vadovybės naujausias užsakymas privertė visą įmonę dirbti viršvalandžius. Audronė metėsi į darbą su dideliu entuziazmu ir grįždavo į namus vėlai vakare nuvargusi ir išsisėmusi. Naktys buvo trumpos, besapnės, o Arūno laukimas pasidarė lengviau pakeliamas, tačiau Vietnamo karo eiga pradėjo linkti į pesimistišką pusę, o Amerikos „skrajojantis diplomatas“ Henry Kissingeris emė ieškoti derybų galimybių su Vietnamu. Besiblaškydama tarp vilties ir ilgesio, ji tik savaitgaliais išlėdavo į vakaradama spaudą ar skaity-

Ar tai paliaubos?

Aklam užrašas ant sienos nieko nereiškia, nes negali jo įskaityti. Tačiau akumas akumui nelygus, o neregium gali būti ir su labai gerai veikiančiom, sveikam akim, jeigu protas atsisako matyti, ko regėti nenori. Tokia situacija šiuo metu – iš tikrųjų jau seniai – egzistuoja tarp Rusijos ir Vakarų pasaulio, ypač JAV. Nepaisant, ką prezidentas Boris Jelcin „pardavinėja“, vakariečiai „tebeperka“, nors mokama kaina vis labiau ir labiau rodo jų užsispyrėlišką bukaprotiškumą. Šiuos įvykius verta labai atidžiai stebėti, nes jie yra nepamainoma pamoka visiems, kurie dar neįsitikinę Vakarų pasaulio noru Maskvą pataikauti ir tikėti net fantastiškiausiomis jos vyriausybės pasakomis. Tai svarbu įsisąmoninti ir Lietuvos politikams, ir išvengiant mūsų tautos nepriklausomybės žygiuoją labai trapiu, labai plonu ledu, kuris tik iš dalies dengia grobuoniškus Rusijos kėslus.

Prieš tiek tiek daugiau kaip savaitę, kovo paskutinį sekmadienį, Jelcinas pagaliau atidengė ilgai lauktą ir daug vilčių teikusį planą, kad kovos Čėčėnijoje bus sustabdytos lygiai kovo 31 vidurnaktį. Čėčėnams Rusija suteiks visokių lengvatų – išskyrus nepriklausomybę, nes, kaip Jelcinas ne kartą prisipažino, be šio pragaistingo karo pabaigos jis neturi galimybių laimėti rinkimus antrai kadencijai. Bill Clinton reikiant pasitenkinimą tokiu savo bičiulio kilniaširdiškumu, o turtingiesiems Europos kraštams tuoj pažadėjus „atlyginimą“ – daugiau kaip 10 milijardų dol. paskolą Rusijai per Tarpautinį valiutos fondą – vien tik čėčėnai neįsijungė į bendrą džiaugsmą, nes ant jų miestų ir kaimų tebelio mirtį nešanti kruša iš rusų karinių pabūklų.

Kai po kovo 31 d. Amerikos spauda paskelbė Jelcino planą, deja, buvo kalbama tik apie antrąją jo dalį – kovų sustabdymą Čėčėnijoje. Pirmąja dalimi, pasirodo, viešai girtis nebuvo patogiu, nes ji paplūdsi narsios tautos, pasiryžusios verčiau žūti, negu gyventi nelaisvėje, krauju. Nebuvo minima, kad Boris Jelcin savo „vienas-du“ ėjimus Čėčėnijoje aptarė su JAV prezidentu jau sausio 26 d. telefoniniu pasikalbėjimu, trukusiu 40 minučių. To pasikalbėjimo turinis neseniai pateko į Jelcino opozicijos rankas ir paskelbtas jos spaudoje.

Planas labai paprastas. Pirmiausia prieš čėčėnus bus panaudojama stipri ofenzyva, kad visiškai pribagytų „teristus“. Juos sutriuškinus, arba bent tiek sunaikinus, kad jų va-

das Dudajevs sutiktų sėsti prie derybų stalo kartu su „legalios“, t.y. Maskvos pastatytos, vyriausybės atstovais, kada nors baltandžio mėnesį bus įgyvendinta galutinė taika. Tuo tarpu kovo 31 d. Jelcinas paskelbė, kad sustabdo karo veiksmus. Pagal opozicijos spaudą paskelbtą vertimą, prez. Clinton atsakymas buvo toks: „Jums būtina vartoti visas priemones, reikalingas išspręsti šią opiją padėti, ypač prieš būsimus rinkimus“.

JAV prezidentas turbūt patogia pamiršo, kad Rusija net 15 mėnesių Čėčėnijoje vartojo „visas priemones“, kurios pareikalavo daugiau kaip 30,000 čėčėnų gyvybių. O ir visą kovo mėnesį ištisi kaimai buvo paversti griuvėsių krūvomis, rusų daliniai visokiais būdais terorizavo gyventojus. Clintonui taip pat vertėjo užmesti akį į Čėčėnijos istoriją. Jis būtų radęs, kad čėčėnai Kaukazo kalnyne gyvena apie 6,000 metų, yra musulmonai, laisvę mylintys; šiuo metu kraštą turi 1,2 mln. gyventojų ir iki 1864 m. pajėgė atsiliekti prieš Rusijos carų imperializmą. Labiausiai nukentėjo nuo Stalino, kai 1944 m. kone visa tauta deportuota į vidurinę Aziją. Po Stalino mirties, maždaug 1957 m., daugeliui leista grįžti namo. 1991 m., išrinkus prezidento pareigoms gen. Dudajevą, paskelbta nepriklausomybė. Iki 1994 m. gruodžio 11 d. Rusija daugiausia pasitenkino grasinimais, o nuo tos datos pradėjo karinę agresiją prieš čėčėnus.

Tad kaip su kovo 31 d. paliaubomis? Pasirodo, kad tai dar vienas pažadas, kurio nesilaikoma. Jelcinas teisinasi, jog puolimus tebevykdo atskiri ir nepaklusnūs kariuomenės daliniai. Galbūt. Juk tai paliudija istorija: apie neklausančius savo vyriausybės karo vadus ir lietuvių žino nuo 1920 m., kai lenkų Želigovskio daliniai „savalikiškai“ užgrobė Vilnių ir dalį Lietuvos teritorijos...

Pagal nepriklausomos Rusijos TV laidas, aršios kovos tebevyksta dešimtyje Čėčėnijos vietovių, o rusų artilerija apšaudo miestelius, esančius netoli Grozno. Oficialiai kariuomenės vadai paneigia žinias, kad po kovo 31 d. daliniai tebevykdo agresiją, o prieš pat Velykas ministras pirm. Černomyrdinas pažadėjo atkreipti rimtą dėmesį į rusų kariuomenės veiklą Čėčėnijoje. Vadinasi, Jelcinas tikrai stengiasi sustabdyti čėčėnų žudymą, bet kariuomenė – ir „teroristai“ – nekooperuoja. Jeigu tai, kas vyksta Čėčėnijoje yra paliaubos, tai kaip atrodė karas?

dama bei sekama televizijos žinias. Netikėtai vieną šeštadienio rytą telefonu ją Nikita Kovalskis iškviė į darbovietę, atsiprašinėdamas, kad trukdo jos užtarnautą savaitgalio poilsį, bet ji jam esanti labai reikalinga. Atvykus į tyrimų centro aikštę, ji buvo savotiškai nustebinta, kad ne prie įprasto įėjimo, bet automobilių aikštėje patikrinimą ir kratą darė nepažįstami, civiliai apsirengę asmenys, tačiau pagalvojusi, kad tai savaitgalio pakaitalai, tame nematė nieko nepaprasto. Audronė dar labiau nusiputo, kad prie laboratorijos nebuvo įprastos kratos. Paspaudusi slapta durų atidarymo kodą, ji peržengė laboratorijos slenkstį, už kurio su nervinga šypsena ją pasitiko pats viršininkas Nikita Kovalskis, bet daugiau bendradarbių nesimatė. Laboratorijoje viešpatavo neįprasta tylą, tik dusliai užė ir burzgė aparatai.

— Atleiskit, Audrone, kad jums sugadinau šeštadienį, bet kartoju, kad jūs man labai reikalinga. — Jo judesiai buvo neįprastai nervingi ir jis kalbėjo greitai, nukasdamas galūnes. Audronė nustebo, ant jo stalo pamatiusi krūvą dokumentų, ant kurių stambiomis, raudonomis raidėmis buvo užrašyta: „labai slapta“. Pagavęs jos žvilgsnį, Kovalskis dokumentus skubiai uždengė dienraščio lapais ir jai padavė kelis brėžinius, kad, kaip tos srities specialistė, ji padarytų galutinį formulių patikrinimą ir, tai atlikusi, padarytų kopijas.

(Bus daugiau)

AČIŲ UŽ ŠIRDŽIŲ ŠILUMĄ

Ne vienas žmogus šiais lengvais Lietuvai metais dvasinės atgaivos ieško bibliotekose, parodų salėse, kultūros ir pramogų centruose. Matomai dėl to dažnai perpildyta būna mūsų bibliotekos skaitykla: čia sutiksi ir žilagalvį pensininką, ir moksleivį, ir namų šeimininkę su anūkiu, tyliai bevarantčius laikraščius, žurnalus, visad sutiksi šilutiskius, berymančius prie paveikslų bibliotekoje rengiamose parodose, noriai žmonės eina į susitikimus su dailininkais, poetais, į žymiai kraštiečiais.

Man ypač malonu, kad didžiule dalimi prie Vydūno žemės – Šilutės rajono žmonių dvasinio turtingumo prisideda ir toli už Atlanto likimo vėjų nublokšti Amerikos lietuviai: mokytojai, menininkai, žurnalistai. Apie juos noriu ir papasakoti, bent žodžiais padėkoti už jų širdžių šilumą, begalinę meilę Lietuvai ir konkrečiais darbais ją remiantiems.

Ketvertą dešimtį metų dirbu neprestingą bibliotekininkės darbą. Neįsivaizduoju savo gyvenimo be jo! Bibliotekoje vyksta daug idomių renginių: susitikimų su įdomiais žmonėmis, rengiamos meninių darbų parodos ir kt.

Visuose meno darbuose ir sumanyuose pastoviai talkina ir padeda mano krikšto mama, gyvenanti Los Angeles Stela Bajalienė. Jaunystėje – mokytoja (dar ir šiandien Lietuvoje su meile ją prisimena jos žilagalviai mokiniai), gabi jaunimo tautinių šokių kolektyvo vadovė, vėliau išėjusi sunkią vargą mokyklą, tačiau ir sulaukusi garbingo amžiaus, aktyviai dalyvauja Amerikos lietuvių visuomeninėje veikloje.

Šilutiskiai yra dėkingi S. Bajalienėi už miestui padovanotą Lietuvių enciklopediją, už svarbią finansinę paramą, rengiant Vydūniui skirtą tarptautinį ekslibrisų konkursą (išleidžiant parodos katalogą, meninį lankstinuką), už siunčiamą literatūrą, užsakytą periodiką, Šilutės F. Bajoraitio Viešajai bibliotekai, už meninių atvirukų konkurso „Šilutė“ mecenavimą. S. Bajalienė yra apdovanota Šilutės mero Garbės raštu už didžiulę pagalbą pamario kultūros puoselėjimui, jos vardas žinomas kiekvienam kultūros žmogui.

Žinoma Lietuvoje dailininkė, daugelio knygų iliustratorė, Respublikinės Vydūno draugijos tarybos narė Ieva Labutytė

sukūrė S. Bajalienėi ekslibrisą, kaip meilės ir pagarbos ženklą.

Čikagiečių dailininkė, tarptautinio ekslibrisų konkurso, skirto Vydūniui, laureatė Veronika Švabienė savo darbus (o jų – kelios dešimtys) padovanojo Šilutės bibliotekai, darbo kolektyvams, mokykloms, redakcijai... Gražia tradicija tapo jau antri metai prieš Naujuosius metus Šilutėje rengiamos šios dailininkės grafikos darbų parodos, kurios sulaukia ypatingo šilutiskų dėmesio. Šilutės bibliotekos knygos muziejuje saugomi čikagiečių dailininkės Jadvygos Paukštienės tapybos darbai, dovanoti bibliotekai. Surengta šios menininkės darbų paroda buvo labai idomi tolimosios Čikagos gyvenimo momento atspindžiais, žavūs jos darbai vaikams, visada laukiami dailininkės laiškeliai – savotiški meno kūrinių – kiekvienas su piešinėliu. Jaudina dailininkės nerimas jaunąja Lietuvos karta, noras kaip nors jai padėti. Dailininkės darbai – puiki dovana tam tikslui!

Lemonte gyvenanti Pasaulio lietuvių centro renginių komiteto narė Agutė Tiškuvienė atsiuntė šilutiskiams didžiulius kompleksus periodinių leidinių: „Pasaulio lietuvis“, „Skaityk aidas“, „Karys“ ir kt. knygų, pastoviai rūpinasi, kad šilutiskiai gautų naujausią katalikiškąją spaudą, išleistą Amerikoje. Malonu, kad kilimo iš legendinio lietuvių lakūno Girėno giminės, A. Tiškuvienės nepamiršta ir savo krašto žmonių – prisideda, leidžiant kraštotyros pobūdžio leidinius, lanko senelių namus, aukoja savo lėšas daugumai šventų darbų Lietuvai.

Labai nuosirdžiai norisi padėkoti Čikagos Vydūno fondo valdybos pirmininkui Vytautui Mikūnui, nepamirštančiam ir padedančiam Vydūno krašto kultūros darbuotojams, rengiant konkursus Vydūniui, meninių atvirukų konkursui, skirtam Šilutei ir jos apylinkėms. Jo dėka biblioteka turi Vydūno kūrinių, išleistų Amerikoje, šio fondo išleistų proginų atvirukų. Malonus V. Mikūno rūpestis Mažosios Lietuvos kultūrinio palikimo išsaugojimu.

Žurn. Jurgis Janušaitis talentingai plunksna labai įdomiai atspindi lietuvių gyvenimą tolimojoje, jų antraisiais namais tapusioje, tėvynėje Amerikoje.

Šilutiskiai dėkingi už jo rašinius, propaguojančius Šilutę, kviečiančius dalyvauti ren-

Lietuvių Operos choras

ILGAS KELIAS Į RAMPOS ŠVIESĄ

JUOZAS KONČIUS

Atgyja penktadienio vakarais nuo pirmadienio aptilęs Jaunimo centras. Visais keliais renkasi Lietuvių operos choristai ir vis intensyvesnias repetitijas. Be šio vakaro jie važiuos čionai dar ir sekmadienio popietę. Nuo ankstyvo rudens repetitijos vyksta be pertrūkio – lyja ar sniega; kam arti, kam toli, visi skuba į Jaunimo centrą. Suvažiuoja choristai iš plačių Čikagos apylinkių ar net toliau. Prisiminę iš Indijos atvykstantys repetuoti Natalija ir Vytautas Aukštuoliai, o Jonas Mockaitis net iš Mičigano pribūna nesivėlindamas.

Kartą paklausiau Joną: „Kiek mylių priskaičiuoji, važinėdamas į Jaunimo centrą?“, „Keturiadesimt septynis ir viena pusė, galima priskaičiuoti, kiek per operos sezoną susidarytų“, – šyptelėjęs atsakė. Pradėjau skaičiuoti: į vieną repetitiją devyniasdešimt keturios mylios, o į dvi per savaitę jau arti dviejų šimtų. O kiek repetitijų ir kiek važinėjimų susidarys per metus? Gal geriau nebeskaiciuoti, nes ir jie visi neskaičiuoja. Ir taip važiuoja kai kurie jau

giamuose tarptautiniuose ekslibrisų, atvirukų konkursuose. Šio žurnalisto dėka, juose dalyvauja nemažai išeivijos dailininkų. Dėkingi jam už siunčiamas periodinių leidinių iškarpas, knygas, kuriose rašoma apie pamario kraštą.

Šilutiskiai prisimena dailininko iš Floridos J. Sodačio mažosios grafikos darbų parodą, kuri „kelia“ ir po kitus Lietuvos miestus, nekantriai laukiamos žymaus Amerikos lietuvių architekto iš Los Angeles E. Arbo meninių darbų parodos Šilutėje šių metų rudenį.

Bibliotekos skaitytojai dėkingi rašytojai Julijai Švabaitė-Gylienėi už jos dovanotas savo kūrybos knygas jauniems bibliotekos skaitytojams bei poezijos mėgėjams.

Ačiū Jums visiems, brangieji mūsų tėvynainiai, savo širdies šilumą šildantiems mūsų sielas! Ačiū už Jūsų dosnią širdį, už darbščių rankų sukuriant dvasines vertybes, taip dosniai dalijamas pamario krašto žmonėms.

Giedrė Leškytė

daugelį metų – dešimt, dvidešimt ir daugiau.

Atvyksta į repetitijas ir autobusai. Sustabdo Birutę Mickevičienę, vieną naujai atvykusių, jau antrus metus dainuojančią chorę. „Nepabosta važinėti autobusais? Ne visada važinėja jie tvarkingai. Čikagos orai nepastovūs, visko čia būna. Lyjant ar snigiant nemalonu stovėti ant kampo, laukiant autobuso“. „O, visi nieko, dar kas ir pavėžina. Aš ir Marquette Parko bažnyčioje giedu, o ten irgi repetitijos būna. Nieko baisaus“, – gerai nusiteikusi, aiškina Birutė. „Tai turbūt ir Lietuvoje buvute išjungusi ir choro gretas?“ – klausiau toliau. – „O taip, dainavau Kauno antrosios ligoninės chorę“.

Paaiškėja, kad iš profesijos ji ne medikė, o inžinierė. Jos priežiūroje buvusi ligoninės šildymo sistema.

Repeticija prasideda punktualiai, pusę aštuonių. Neraudim žvilgtelėjus į laikrodį, koridorių vaikštinedamas Vytautas Aukštuoliai, o, laikui atėjus, nelūkuriuodamas vykdo savo pareigas, supludamas rankomis: „Pradedam, prašom sėstis“.

Daugumas jau ir susėdė ratu prieš pianiną, prie kurio įsitaisę akompanuotojas Manigirdas Motekaitis, o šalia jo chorvedys Ričardas Sokas. Ričardas pakelia ranką. Tyla.

A. E. Y. O. Ū – pasigirsta iš visų pusių. „Uždengti, labiau vertikaliai, ne horizontaliai; neskubėti, atsistoti tiesiai“, – aiškina Ričardas. Ir vėl pasigirsta tie patys garsai, turbūt jau sklandžiau šį sykį, nes chorvedys nieko nebesako. Kas čia darosi, pagalvoji, kas tai per garsai? O tai susilumui, kad balsai susiderintų, vėliau man paaiškina vienas.

Balsus suderinus, pasigirsta jau ir melodinga arija iš pirmojo „Jūratės ir Kastyčio“ veiksmo: „Ei jūruze, mylimoji! Ko tu uži, ko vaitoji! Ar nelauki tu svečių?“ Klausai, atrodo taip gražiai skamba, tik ne chorvedžiui: stabdo ir kartoja, stabdo ir kartoja. Pagaliau nusileidžia: „Yra dar kelios vietos, su jomis mums teks dar padirbėti atskirai“.

Skamba viena po kitos melodijos. Žaismingai skamba moterų balsai: „Po aukštus kalnus vaikščiojom, saldžias uogeleles rankiojom“. Kitos skamba svajingai: „Greit mėnulis patekės, patekės...“ Tik Ričardui vis sunku įtikti: „Taip nedrasiai, taip neaiškiai. Imkim dar kartelį tuos du taktus“. Kiek tų kartelių buvo, neskaičiavau, neskaičiavo nei choristai: dirbo įtemptai – vis taisydami, vis gerindami.

Bandau išsivaizduoti, kaip žavingai ši opera skambės, kai į ją įsijungs solistai; į sceną išeis balerinos ir į melodiją jungsis veiksmai, judesio derinys. O iki tol choristai dar daug sykių važinės ir repetitijas, neskaičiuodami nei nuotolio, nei kreipdami dėmesio į nuovargi.

Po repetitijos trumpam pagauju operos valdybos pirmininką Vytautą Radžį. Aiškinu jam, kaip gražiai skamba choras, bet jam ne tai rūpi, tuoj bus valdybos posėdis. Daug reikalų reikia aptarti, netrukus jau turi atvykti ir svečiai talkininkai iš Kauno Muzikinio teatro. Neskubėdamas palieka ir man dalį savo rūpestių: „Lietuvių opera būtų labai dėkinga jai atsirastų daugiau mecenatų, kurie padėtų įgyvendinti mūsų užmojus šiais suakutintais metais“.

Jis paaiškina, kad už 150 dolerių ar didesnę auką mecenatai gauna 2 rinktinis bilietus parterje, o taip pat ir pavardės bus išspausdintos operos leidinyje. Šiais metais, švenčiant 40-ies metų sukaktį, leidinys bus platesnis ir įspūdingesnis. Norint, kad aukotojo pavardė būtų išspausdinta, auką reikia įteikti Operos valdybai iki balandžio 10 dienos šiuo adresu: Lithuanian Opera Co., 7013 So. California Ave., Chicago IL 60629.

Linkėtume, kad mūsų visuomenė pajustų tą gyvybingą Lietuvių operos pulsą ir neįsibėstantį norą kasmet įnešti į mūsų kultūrinį gyvenimą ką nors naują, vertingą, keliantį pasididžiavimą jų pasirodymais. Būtų gražu, kad prie jų ryžto prisidėtų ir mes visi, skatinkime draugus ir pažįstamus, ypač gyvenančius toliau nuo Čikagos, kad jie nepraleistų šio didingo renginio, K. V. Banaičio klasikinės operos „Jūratė ir Kastytis“, su kuria ir bus apvainikuota Lietuvių operos 40-ies metų veikla.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

REALMART II, Inc.
6602 S. Pulaski Rd.
Chicago, IL 60629

BALYS BUDRAITIS

Broker-Associate

Patarnauja įvairių nuosavybių pirkimui bei pardavimui, mieste ir priemiestuose. Sulteresuoti skambinkite:

BUDRAITIS

Bu. 312-585-6100 Pager 312-308-0307
Fax 312-585-3997

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX

REALTORS

(312) 586-5959

(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar pardudant
- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- MLS kompiuteriur FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltul
- Perkame ir pardudame namus
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

MISCELLANEOUS

ELEKTROS

VEDIMAI – PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.

312-779-3313

KLAUDIJUS PUMPUTIS

FOR RENT

Įnuomojamas 4 kamb. butas
Bridgeport, 816 W. 33 Place; 1 bl.
į vakarus nuo Halsted; \$350.
Skambinti Stasiui: 312-927-7540.

IEŠKO DARBO

Moteris iš Lietuvos ieško darbo.
Gali slaugyti ligonius, prižiūrėti senus žmones, vaikus. Tel. 718-235-4408.
arba 718-235-3961 po 8 v.v.

MISCELLANEOUS

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS, SALDYTUUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VENTILUOJUS.

H. Deckys

Tel. 312-585-0824

VIENA KNYGA – VIENAS DOLERIS ŠIAS KNYGAS GALIMA GAUTI DRAUGE

BOLŠEVIKŲ NUŽUDYTI ŠAULIAI. J. Prunskis. 150 psl.
UŽ SPYGLIUOTŲ VIELŲ. Atsiminimai iš koncentracijos stovyklų. A. Gėrydas.

AIDAS TARP DANGORAŽIŲ. Romanas. O. Nendrė. 365 psl.
ANTANAS KUČINGIS. Biografija-atsiminimai. Ona Narbutienė. 169 psl.

VIENIŠI PASAULIAI. Romanas. Alė Rūta. 265 psl.
LIETUVA IR VILNIUS PAVERGEJŲ SŪKURIUOSE. Jonas Miškinis. 144 psl.

LAIDOJIMO APEIGOS. Kun. V. Zakaras. 55 psl.
MOTINA GAILESTINGOJI. Kun. dr. J. Prunskis. 119 psl.
ANGLŲ NOVELĖ. Anglų raš. novelių antologija. Sudarė.

Pov. Gaučys. 459 psl.

LIETUVIŠKOS PASAKOS. Dr. J. Balys. 230 psl.
PIRMASIS RŪPESTIS. Novelės. Jurgis Jankus. 212 psl.
LUKŠIŲJAI. Atsiminimai. A. Giedrius. 231 psl.

GYVENIMO VINGIAIS. Atsiminimai. Dr. P. Karvelienė 360 psl.

DAIKTAI KASDIENINIAI. Eilėraščiai. Al. Baronas. 71 psl.
NAUJASIS GYVENIMAS. Dante Alighieri. Vertė Alf. Tyruolis. 95 psl.

PRIEŠAI. Raštų rinkinys. F. Neveravičius. 168 psl.
MEILĖ DVIDEŠIMTAME AMŽIUI. P. Maldokis. 273 psl.

TILTAS PER NERĮ. Novelė. V. Marcinkonytė. 133 psl.
SPAUDOS BARUOSE. Atsiminimai. J. Kapacinskas. 216 psl.
OŠIANČIOS PUŠYS. Novelės H. Mošinskienė. 177 psl.

PRISIKĖLIMO ŽMONĖS. Straipsnių rinkinys. Kazimieras Beruskas. 223 psl.
NEIŠSKIRIAMI TRYS NEŽINOMIEJI. Vysk. Vincentas Brizgys. 264 psl.

Pastaba. Užsakant knygas paštu, pinigų neiešyti. Su knygomis gausite sąskaitą, kurioje bus pažymėta pasiuntimo išlaidos. Illinois gyv. pridėdama State sale tax 8.75% nuo knygos kainos.

„Spindulio“ ansamblio jaunių ratelio šokėjai Viktorija Naujokaite ir Justinas Andriusis pasirodė šokiui.

Nuotr. Algio Mockaičio

No One Offers You More of Eastern Europe!

Over the past few years, LOT Polish Airlines has established the most comprehensive network of destinations in Eastern Europe, with Warsaw as the strategic hub. The network is conveniently linked with LOT's transatlantic route, giving passengers from New York, Newark and Chicago easy access

to Riga, Tallinn, Moscow, St. Petersburg, Kiev, Lvov, Minsk and VILNIUS, LITHUANIA.

Take advantage of LOT's low fares, the luxury of LOT's fleet of new Boeings and ATRs and the comfort of the new international terminal at Warsaw Okęcie Airport. Make your reservations today!

Information, reservations and ticket sales at the offices of LOT POLISH AIRLINES or your local Travel Agent.

New York: 212-869-1074
Chicago: 312-236-3388
Los Angeles: 213-934-5151

Montreal, P.Q.: 514-844-2674
Toronto, Ont.: 416-236-4242
Toll-free: 800-223-0593

GINČAS TIK DĖL PINIGŲ

Norėdami vaikus išauklėti lietuviškai, tėvai supranta, kad uždavinys prasideda su jais ir jų pačių pastangomis bei ryžtu. Lituanistinės mokyklos buvo sukurtos vaikams, tad jų pirmas atsakomybės yra mokiniams ir jų tėveliams. Kartu su kitomis lietuviškomis organizacijomis, mokyklos padeda tėvams atlikti savo uždavinį. Kiekviena mokykla buvo ir yra svarbi šeimai, kas dvi mokyklos buvo jungiamos.

Mes, sujungtos Čikagos lituanistinės mokyklos tėvai, jaučiame atsakomybę visuomenei, ypač tiems, kuriems lietuvištinis mokyklų klausimas yra opus, išaiškinti iš savo perspektyvos, kas įvyko, kai dvi mokyklos buvo jungiamos.

Atkreipiame jūsų dėmesį į 1995 m. gruodžio 28 d. „Draugo“, Nr. 250, Reginos Kucienės straipsnį „Išspręstas K. Donelaičio mokyklų pinigų likimas“. Tame straipsnyje yra daug netikslumų. Vardu tu, kurie tiek laiko ir širdies įdėjo į mokyklų sujungimą ir tu pinigų teisingo perdavimo klausimą, rašome šį straipsnį.

Norime pirmiausia pabrėžti, kad K. Donelaičio mokyklos veikė be Švietimo tarybos pritarimo, dėl buvusio su ja nesutarimo. Donelaičio mokyklos telkė lėšas leisti savo vadovėlius ir knygas, nes joms netiko Švietimo tarybos medžiaga dėl skirtingų mokslo programų.

Mokyklų sujungimo klausimas buvo iškeltas 1991 m. lapkričio mėnesį susauktame pirmajame tu metų visuotiniame tėvų susirinkime, kai mokyklos išdėstė, kad mokyklos finansinis stovis yra pavojus. Ypač svarbus klausimas buvo patalpų nuoma, kuri kasmet didėjo, o tai metais buvo net 8,000 dol. Antaras iškeltas rūpestis buvo mokinių skaičius klasėse. Trečias rūpestis – sunkumas rasti tinkamų mokytojų.

K. Donelaičio lituanistinių

mokyklų tėvų susirinkime, įvykusiame 1991 m. lapkričio mėn. buvo pasiūlyta ir nubalsuota siekti susijungimo su Dariaus ir Girėno/ČALM lituanistine mokykla. Šis sprendimas buvo padarytas po to, kai Tėvų komiteto pirmininkas Eugenijus Paulius ir išdėstė G. Vižnienė padarė savo pranešimus.

Vienas pasiūlymas buvo ieškoti kitų patalpų. Kitas pasiūlymas buvo susijungti su Lemonto Maironio mokykla; trečiasis pasiūlymas susijungti su Jaunimo centre veikiančiomis mokyklomis. Tada turėtume didesnę mokyklą, ir taip pat padėtume išlaikyti Jaunimo centrą.

Tėvai vienbalsiai priėmė trečią pasiūlymą ir įgaliojo komisiją eiti pas Dariaus ir Girėno/ČALM tėvus atsiklausti jų nuomones. Komisiją sudarė: Daina Dumbrienė, Regina Viržintienė ir Vakarė Valaitienė. Jei kyla klausimas, kodėl tėvai apsiėmė šiuo reikalu rūpintis, galime atsakyti: aiškiai surašyta K. Donelaičio statutuose, kad tėvai rūpinasi mokyklos išlaikymu, lėšų telkimu, patalpomis ir t.t. Todėl ir susirinkimas buvo susauktas Tėvų komiteto 1991 m. rudenį – kad tėvai rūpintųsi ir suprastų, koks svarbus reikalas, ką jie turi nuspręsti.

Pirmiausia įvyko neformalus pasikalbėjimas sužinoti, kaip jų (D-G/ČALM) tėvai jautėsi dėl mokyklų sujungimo. Kai paaiškėjo, kad jie tokį žygį remtų, įvyko formalus susitikimas su abiejų mokyklų paskirtomis komisijomis. Buvo padaryta išvada, kad sujungti mokyklas būtų labai praktiška ir priimtina, siekiant gero savo vaikams, sudarant jiems galimybes turėti didesnes klases ir platesnę lietuvių pažintį, pasinaudant lietuviška aplinka – Jaunimo centru, ir sumažinant kylančias išlaidas.

Šį sujungimą skatino ir prietarė LB Švietimo taryba. Dar ir

šiuo laiku egzistuoja laiškas, parašytas Tarybos pirmininkės Dariaus ir Girėno ir ČALM mokykloms, tiesiog spaudžiant susijungimą. Cituojame iš Tarybos susauktos susirinkimo, įvykusio 1992 m. birželio 3 d., 7:30 val. vak. „Seklyčioje“, protokolo: „Mažėjant mokinių skaičiui lituanistinėse mokyklose, jau keletą metų girdime nuomones, kad visos trys Čikagoje veikiančios mokyklos turėtų susijungti į vieną mokyklą. Pagrindinis tam motyvas yra sutaupyti dideles mokyklų išlaidas. Šis pasiūlymas yra logiškas ir LB Švietimo Taryba jam pritaria“.

Dėl to kad Tėvų komiteto pirmininkas ir mokyklų direktorius šiuo klausimu dėsė, susirūpinę tėvai, kartu su sujungimo komisija, nutarė, kad reikia tėvams pranešti kuo greičiau ir sukviesti tėvus į susirinkimą 1992 m. balandžio 11 d. Susirinko didelis skaičius tėvų.

Tėvų susirinkime buvo padarytas pranešimas, kad Dariaus ir Girėno/ČALM tėvai labai džiaugiasi mūsų interesu susijungti ir kad nori su mumis tartis. Kai buvo mintis iškelta per šį susirinkimą, tėvai pasakė, kad nėra reikalo diskusijas prarasti, nes jos buvo prarastos rudenį. Dabar reikia įvykdyti, kas nutarta.

Kad būtų tikrai aišku, dr. A. Norvilas pasiūlė, kad 1992-1993 mokslo metais, 1992 rugsėjo mėnesį, K. Donelaičio ir Dariaus ir Girėno/ČALM mokyklų susijungti ir pradėti veikti Jaunimo centro patalpose. Jo pasiūlymas buvo paantrintas D. Mikuzienės. Užbaigti reikalą buvo prarastas balsavimas, kuris įvyko viešai ir balsai buvo užrekorduoti.

Pagal K. Donelaičio mokyklų statutą, kuris kryžiuosi su Švietimo tarybos statutu, K. Donelaičio mokyklų direktorius Julius Širka balandžio 11 d. susirinkimą paskelbė neteisėtu. Jis aiškino, kad tėvai nelegaliai susaukė susirinkimą, tad to susirinkimo sprendimai ne-

teisėti. Tačiau buvo vėl susauktas kitas, dabar teisėtas, susirinkimas, 1992 m., bal. 25 d. Per šį susirinkimą buvo vėl diskutuojama, kas įvyko, ir tėvai vėl pareiškė savo norus.

Šį susirinkimą suaukė direktorius ir tėvų komitetas. Jie sutarė darbotvarkę ir pranešė, kas praves susirinkimą ir kas duos pranešimus. Tėvai, atvykę į susirinkimą, pareikalavo, kad būtų prarastas, kaip nurodyta mokyklos statutuose. Išrinko prezidentą iš dalyvaujančių tėvų ir tada budarė susirinkimo darbotvarkę. Susirinkimas buvo prarastas pagal „Roberts Rules of Order“. Visi, kas norėjo, gavo pareikšti savo nuomones. Susirinkimas užsitęsė daugiau kaip 3 valandas.

Sujungimo komisija padarė pranešimą, kas buvo iki šiol įvykę. Pranešimus padarė Tėvų komiteto pirmininkas, išdėstinė ir mokyklos direktorius. Po ilgų diskusijų, ir pagal K. Donelaičio lituanistinių mokyklų statutą, buvo balsavimai, per kuriuos tėvai vėl stipriai patvirtino mokyklų sujungimo reikalingumą. Kai buvo pasiūlyta pasilikti vien K. Donelaičio mokyklą, McKay mokyklos patalpose, buvo 10% už, 90% prieš. Kai buvo pasiūlyta, kad 1992-1993 mokslo metais, pradedant 1992 m. rugsėjo mėnesį, K. Donelaičio ir Dariaus ir Girėno/ČALM mokyklų susijungti ir pradėti veikti Jaunimo centro patalpose, buvo 84% už, 9% prieš ir 5% susilaikė. Buvo vėl prašoma bandyti kreiptis į mokytojus (kuriems anksčiau nebuvo pranešę direktorius), prašant jų tautos, organizuojant sujungtų mokyklų tvarką. Taip pat buvo vėl patvirtinta balsu, kad sujungimo komisija toliau tęstų savo uždavinį.

Sujungimo komisijai padarius visus pranešimus, po visų balsavimų prašė visas žinias perduoti mokytojų tarybai. Tai nebuvo įvykdyta. Tėvų komitetas per susirinkimą, kuris įvyko bal. 25 d. sutiko toliau vykdyti tėvų sprendimus ir dirbti kartu su sujungimo komisija sklandžiai viską atlikti. Šitas neįvyko. Tuo laiku tėvai, dalyvaujantys tame susirinkime, suprato, kad reikia kažką daryti, šį reikalą išaiškinti ir padėti paakeisti. Pasinaudodami teisėmis, duotomis Švietimo tarybos statutuose visiems lituanistinių mokyklų tėvams, suaukėme papildomą visuotinį tėvų susirinkimą.

Šis susirinkimas įvyko sekmdienį, birželio 7 d., 7 val. vak. „Seklyčioje“. Jame dalyvavo reikalaujamas skaičius tėvų. Susirinkime buvo iškeltas susirinkimas ir nepasitenkinimas esamuju tėvų komitetu. Dėl to, susirinkime, kuris įvyko balandžio 25 d., nebuvo laiko išrinkti naują tėvų komitetą (kuris pagal Donelaičio statutą renkamas pavasarį), reikia dabar išrinkti naują tėvų komitetą. Visiems buvo paštu ir telefonais pranešta, kad įvyks toks susirinkimas. Kas norėjo, galėjo dalyvauti, arba atsiųsti kitą atstovą, arba įgaliojti kitus. Buvęs pirmininkas ir išdėstinė nedalyvavo.

Per tą susirinkimą, išrinkome naują Tėvų komitetą, kuris rūpinsis mokyklų sujungimu. Jis veiks kaip Donelaičio komitetas, kol visi reikalai dėl K. Donelaičio mokyklų bus užbaigti, o po to jis dirbs kaip dalis sujungtos mokyklos tėvų komiteto, pereinamasis tėvų komitetas. Į tą komitetą išrinkome Zigmą Mikuzį, Daivą Meiliene, Jūrą Norvilienę ir Marytę Utz.

Naujai išrinkto Tėvų komiteto pirmasis žingsnis buvo užtikrinti, kad mokyklos pinigai, kurie turi eiti su mokiniams ir mokykloms laikytojais (ir kitas mokyklų turtas) neprazūtų. Naujas komitetas prašė senojo komiteto perduoti visas bylas ir banko knygetes, bet senasis

komitetas atsisakė. Į banką nuėjo tėvai su protokolu susirinkimo, kuris įvyko birželio 7 d., kuriuo laiku bankas norėjo patikrinti statutus. Kai bankas patikrino teisingumą, jie sulaukė pinigų, kol bus paruoštos naujos knygetės ir popieriai.

Bankas priėmė, kad naujas komitetas buvo legaliai ir teisingai išrinktas. Mums net du advokatai patvirtino, kad data susirinkimo buvo atitinkama, kad ne vėlu – kaip bandė įrodyti vienas asmuo. Pinigai buvo užšaldyti vien tik dėl to, kad vienas asmuo nuėjo į banką ir bandė išimti pinigus. Tuo laiku piniginiai reikalai buvo sustabdyti. Naujas komitetas vis vien bandė gražuoti viską atlikti, išaiškinti. Senasis komitetas trūkdė.

O kaip reagavo Švietimo taryba? Jie pasakė, kad bus neutralūs, tarpininkais, nes jų tikslas padėti mokykloms. Jie pareiškė, kad rūpinsis mokyklos testinimu, o ne pinigais. Straipsnyje, spausdintame „Drauge“ 1992 m. birželio mėn., Švietimo taryba pareiškė, kad mokyklų sujungimas buvo teisėtas, taip pat, kad „teisinius, išdėdo ir mokyklos pavadinimo klausimus turės padaryti jungtinis tėvų komitetas“. Deja, Švietimo taryba netrukus užmiršo savo žodžius ir pradėjo vaju „tarpininkauti“ tarp dviejų komitetų. Reikalai buvo atidėdami. Dariaus ir Girėno/ČALM mokyklų atėjo į susijungimą su visais savo mokyklų pinigais ir turtais, bet K. Donelaičio mokykla turėjo kovoti nors dalelę atgauti tų pinigų. Ir, pagal Reginos Kucienės straipsnį, su visokiomis sąlygom.

Švietimo tarybai liko didesnė dalis tų 39,000 dol., Čikagos lituanistinė mokykla susidariusi iš K. Donelaičio, Dariaus ir Girėno/ČALM, gavo tik 10,000 dol. Ar tai teisinga?

Bandė išaiškinti, kad mes mokyklas likvidavome, ne jungėme, bet mes aiškiai sujungėme, sustiprinome dvejų esančių organų gyvenimą. Klausimą išleido Garbės teisme, bet koks čia sprendimas, kai vienas asmuo telefonu pasakė savo nuomonę, o kiti negavo ir neperskaitė duomenų, kol mes jiems persiūstė Garbės teismo pirmininkas/bylos pirmininkas. Kai mes pareiškėme protestą, nieko daugiau nebegirdėjome. Koks čia LB Garbės teismas, jei atstovauja tik kai kuriems, o ne visiems lietuvių visuomenės nariams?

Reginos Kucienės paaiškinimai straipsnyje, apie K. Donelaičio mokyklos „suspendavimą“, grynai juokai. Ar ji pati nepripažino, ką rašė ir sakė? Kad ji pati sveikino sujungtas mokyklas 1992 metų rudenį ant Jaunimo centro laiptų? Ar tai ne jos nuotrauka „Drauge“? O kaip su protokolais, straipsniais išspausdintais „Drauge“ 1992 m. pavasarį apie mokyklų sujungimą? Ar visai nieko nereikšė? Kad mokyklos buvo sujungtos, tai buvo visiems aišku, net K. Donelaičio mokyklos senajam Tėvų komitetui. Jų ginčas tik dėl pinigų!

Daina Dumbrienė
Marytė Utz

Į PAGALBĄ BEDARBIAMS

Šakių rajono taryba patvirtino gventojų užimtumo programą. Joje numatyta įdarbinti socialiai remtinus žmones, pasiūlyti mokymo ir kvalifikacijos kėrus tuos, kuriems sunku surasti darbą pagal specialybę. Bedarbiams, kurie imsis verslo, bus 50 proc. sumažintas patentavimo mokestis, o tie, kurie įregistruos įmonę, pirmaisiais metais pelno mokesčio išvis nemokės, antraisiais metais jis bus sumažintas 70 procentų, trečiaisiais – 50 proc.

DRAUGAS, trečiadienis, 1996 m. balandžio mėn. 10 d.

5

Pranešame draugams ir pažįstamiems, kad š.m. balandžio 5 d. mirė mūsų miela Mama ir Močiutė.

A.†A.

Teis. SOFIJA DRAUGELIENĖ Adomulytė

Velionė gimė 1908 m. balandžio 28 d. Sodelių kaime, Vabalninko valsčiuje, Biržų apskrityje. Karo išbėksta iš tėvynės, su šeima gyveno Vokietijoje, o 1950 m. atvyko į JAV. Nuo 1952 m. gyveno Rochester, N.Y.

Šv. Mišios už a.a. Sofiją bus atnašaujamos Šv. Jurgio parapijos bažnyčioje, iš kur velionė bus palydeta į Amžino Poilsio vietą.

Giliame liūdesyje paliko: sūnų Vaidevutį, marčią Nijolę, anūkus Gintą ir Gailių, Danielą Rastauskaitę ir Lietuvoje gyvenančias seseris, Genę Syrusienę ir Renę Marcinauskienę bei jų šeimas.

Prašome visų pasimelsti už velionę Sofiją.

A.†A.

IRENA TAMARA BUDRECKIENĖ Čekavičiūtė

Gyveno Chicagoje. Mirė 1996 m. balandžio 9 d., 6:30 val. ryto, sulaukusi 78 metų.

Gimė Lietuvoje, Trakų apskrityje, Zubiškių dvare. Amerikoje išgyveno 48 m.

Nuliūdę liko: vyras adv. Algirdas Budreckas, brolis inž. Eugenijus Bartkus su šeima, gimines JAV-bėse ir Lietuvoje. Priklausė Amerikos Lietuvių Tautinei sąjungai, Korp. Filiae Neo-Lituanica.

Velionė pašarvota trečiadienį, balandžio 10 d. nuo 3 iki 8 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St. Laidotuvis įvyks ketvirtadienį, balandžio 11 d. Iš laidojimo namų 10 val. ryto bus atlydeta į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 10:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių laidotuvis privieš.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šv. Mišiose.

Nuliūdę vyras, brolis su šeima ir kiti gimines.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus/Donald M. Petkus. Tel. 312-476-2345 arba 800-994-7600.

A.†A.

IDAI KARAZIJIENĖ

mirus, dukterį DALIĄ LAUCIENĘ su šeima nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdimė.

Čikagos Lietuvių agronomų sąjunga

A.†A.

JUOZUI BETKAUSKUI

tebūna lengva svetingos žemės velėna. Velionio dukras LAKŠTUONĖ VĖŽIENĖ, jos vyrą GINTAUTĄ, RASĄ DIRKIENĘ, jos vyrą KESTUTĮ ir visus anūkus nuoširdžiai guodžia

Petras ir Irena Vėbros
Romana ir Allen Karlova

Panevėžiečiai, Lietuvos kariuomenės kūrėjui-savonieriui

A.†A.

JUOZUI BETKAUSKUI

tebūna lengva svetingos žemės velėna. Velionio dukras LAKŠTUONĖ VĖŽIENĖ, jos vyrą GINTAUTĄ, RASĄ DIRKIENĘ, jos vyrą KESTUTĮ ir visus anūkus nuoširdžiai guodžia

Petras ir Irena Vėbros
Romana ir Allen Karlova

Korektūros klaidai įvykus, pakartojame šį skelbimą ir atsiprašome.

„Saulutės“, Lietuvos vaikų globos būrelis,

ATVIRO ŽODŽIO FORUMAS

Pasaulio lietuvių centre, Bočių menėje, Lemont, IL

Penktadienio vakaronės 7:30 v.v.

Kovo 29 d. – „Mūšiai kurlantys verslą Lietuvoje“

Liudas Šlenys „Mėšos gamyba“

Leonas Maskaliūnas – „Cementinių blokų gamyba“

Stanley Balzekas „Automobilių pardavimas ir muziejaus steigimas“

Balandžio 12 d. – „Quo vadis, Lietuva?“ Politinės svarstybos

Dr. Valdas Adamkus

Dr. Aleksandras Štomas

Balandžio 26 d. – „Ekonomika ir prekyba Lietuvoje“

Jonas Pabedinskas

Antanas Grina

Gegužės 17 d. – „Tarka Lietuva“

Dr. Leonas Kriaučiūnas

Linas Kojelis

Birželio 7 d. – „Lietuvos olimpinės perspektyvos“

Algis Rugienius

Remigijus Gaška

Dėl platesnės informacijos ar pasikeitimų prašome sekti „Chicagoje ir apylinkėse“ skyrį „Drauge“.

LIETUVIŲ OPERA

40-sis sezonas

BANAČIO

opera

JŪRATĖ IR KASTYTIS

1996 m. balandžio 20 d., 7:30 val. vakaro

ir

balandžio 21 d., 3:00 val. po pietų

MORTON AUDITORIJA

2423 S. Austin Blvd., Cicero, IL

Bilietai gaunami SEKLYČIOJE

2711 W. 71st Street, Chicago, IL 60629

Parterėje – \$35 ir \$25, balkone \$30, \$20, \$15

Spektaklio dieną – prie įėjimo į salę.

Paštu bilietai užsakomi siunčiant čekį šiuo adresu:

Lithuanian Opera Company

7013 S. California Ave.

Chicago, IL 60629

Kviečiame visus ir iš visur į lietuviškosios kūrėjos šventę!

J. Geniušas,
Dirigentas

S. Martinaitytė
Jūratė

G. Žilys,
Režisierius

V. Noreika,
Kastytis

J. Malinauskaitė,
Dailininkė

M. Momkienė,
Rūtelė

R. Sokas,
Chormeisteris

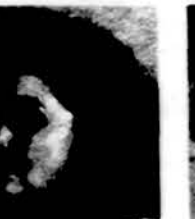
A. Stempušienė,
Motina

A. Gaiziūnienė,
Rūtelė

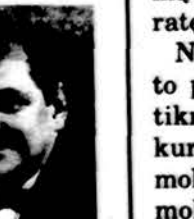
V. Momkus,
Tėvas

B. Sodaitytė,
Motina

M. Motekaitis,
Akompaniatorius

G. Maciulevičius,
Tėvas

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Maria Rudienė, BALFO centro valdybos pirmininkė, dėl rimtos ligos šiuo laikui yra ligoninėje, ypatingos priežiūros skyriuje. Ji dėkoja visiems už atsiųstus gausius linkėjimus pasveikti ir gėles, tačiau ligoninės ypatingos priežiūros skyriuje gėlių nepriimama, todėl maloniai prašo šiuo metu gėlių nesiųsti. Apie M. Rudienės sveikatos stovį visuomenė bus informuojama.

Lietuvos vyčių 36 kuopos susirinkimas kviečiamas balandžio 15 d., pirmadienį, 7:30 val. vak. Nekalto M. Marijos Prasišėjimo parapijos mokykloje (įėjimas pro mokyklos duris, 4420 S. Fairfield Ave.). Po susirinkimo bus vaišės ir pabendraavimas. Nariai prašomi atsiųsti kietai virtų murgučių – pagal lietuviškas tradicijas turėsime murgučių daugumą konkursą, kieno murgutis bus tvirtesnis. Susirinkime bus prisimintas, nors ir pavėluotai, kuopos Dvasios vado kun. Fabijono Kireilio gimtadienis. Kuopos pirmininkė Sophia Zukaitė primena, kad jau dabar laikas planuoti važiavimą į metinį Lietuvos vyčių seimą, kuris vyks rugpjūčio 7-11 d., Brockton, Mass., Holiday Inn viešbutyje. Suvažiavimo šeiminkai yra vyčių I kuopa. Informacijas teikia S. Zukaitė tel. (312) 582-3820, po 6 val. vak.

Sol. Dana Stankaitė, vargonais pritariant muz. **Manigirdui Motekaičiui**, giedos šv. Mišių metu Jėzuitų koplyčioje, Čikagoje, dr. Juozui Girniui ruošiamame paminėjime šį sekmadienį, balandžio 14 d., 3 val. p.p. Šv. Mišias auko ir pamokslą pasakys kun. **Kęstutis Trimakas**. Po Mišių JC didžiojoje salėje vyks akademinė minėjimo dalis. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti.

„Sietuvos“ skautininkų ir vyr. skaučių draugovės sueiga penktadienį, balandžio 19 d., 7 val. vak. vyks PLC Lemonte. Visos narės prašomos dalyvauti.

x Juozas Pečkaitis, Chipley FL, globoja našlaičius Lietuvoje. Pratešdamas globą kitiems metams, atsiuntė \$150 – metinį globos mokėstį. Dėkojame! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629.

(sk)

x A.a. Placidai Balšaitė iškelia iš šio pasaulio kovo 15 d., Elena Rūkas iš Floridos, jos atminimui pagerbdama atsiuntė didelę auką Lietuvos našlaičiams padėti. Reiškiam užuojautą vienonės seseriai Valerijai Šimkus ir kitiems artimiesiems, o aukotojai dėkojame! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas.

(sk)

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS 6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629 (1/2 bl. į šiaurę nuo Balzeko muziejaus) Tel. 312-582-4500 14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441 Tel. 708-301-4966 Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis 6247 S. Kedzie Avenue Chicago, IL 60629 Tel. (1-312) 776-8700 Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak. Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS Vytenis Lietuvninkas 4536 W. 63th Street Chicago, IL 60629 (Skersai gatvės nuo „Draugo“) Tel. 312-284-0100 Kasdien 9-6 val. vak. Šeštadienis ir vakarais pagal susitarimą

Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopos tradicinis pavasarinis pasilinksminimas rengiamas balandžio 27 d., šeštadienį, Jaunimo centre, 5620 S. Claremont, Ave. Svečiai bus vaišiami šaltais ir šiltais valgiais bei gėrimais. Bus prarastas vertingų dovanų paskirstymas, šokiams gros Algimanto Barniško orkestras. Kviečiami šauliai su svečiais, taip pat lietuviškoji visuomenė, šauliškos veiklos rėmėjai ir visi, norintys smagiai pasilinksminėti jūrų šaulių renginyje. Kvietimus išsiųsti ir iš anksto stalus užsakyti reikia tel. (312) 847-0664. Dalyvaujančių renginyje automobiliai bus apsaugoti.

Pasaulio lietuvių centras ruošia tradicinį „Velykų stalą“ balandžio 14 d., nuo 12 val., PLC didžiojoje salėje. Renginių komitetas kviečia visuomenę apsilankyti, kartu susėsti prie vaišių stalo, sudaužti murgučius ir tuo sustiprinti taip svarbią vienybę savo tarpe. Juk sakoma: kas kartu dalinasi duona (šiuo atveju – ir kitomis gėrybėmis), tas visuomet jausis kaip vienos artimos šeimos narys. Rezervacijas priima Aldona Palekienė, tel. 708-448-7436 ir Nijolė Stelmokienė, tel. 708-257-6846. Rezervacijos būtinios.

Asta Birbilaitė ir Vaclovas Sivickas ruošiasi susitikti Šv. M. Marijos Gimimo parapijoje, kaip skelbia tos parapijos biuletenis, š.m. balandžio 7 d.

„Lituanicos“ futbolo klubo vyrų komanda jau ruošiasi pirmenybėms lauko aikštėse. Pirmosios šio pavasario pirmenybių rato rungtynės vyks šį sekmadienį, balandžio 14 d. Pradžia 3 val. p.p. Rungtynės prieš lenkų „Lightning“ komandą vyks Lemonte, aikštėje prie PL centro. Visi kviečiami stebėti rungtynes ir padrašinti „Lituanicos“ vyrus pergalingam pirmenybių sezonui. Gausus savų rėmėjų susidomėjimas skatina geresniai žaisti.

x „Jūratės ir Kastyčio“ operos spektaklių bilietai visą šią savaitę gaunami „Seklyčioje“ nuo 10 val. ryto iki 4:30 val. p.p. Atvelykio sekmadienį, balandžio 14 d., operos bilietai bus gaunami tik Lemonte, Lietuvos Našlaičių globos komitete, nuo 10 val. ryto iki 2:00 val. p.p. Spektakliai balandžio 20 d., 7:30 val. vakaro ir balandžio 21 d. 3:00 val. p.p.

x TRANSPAK praneša: „Lietuvoje advokatai dirbti turi teisę 479 teisininkai. Per pirmąjį praėjusių metų pusmetį iškelta 57 tūkst. baudžiamųjų ir civilinių bylų“. Pinigai, siuntiniai ir komercinės siuntos į Lietuvą. Maisto siuntiniai. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL, tel. 312-436-7772.

x Travel Centre, Ltd. siūlo skrydžius į Lietuvą ir visus pasaulio kraštus pigiausiomis kainomis. Kreiptis į Teresę Lesniauskienę, tel. 847-526-0773.

x Juozas Bacevičius patar naują išgyjant vairavimo teises. Skambinkite: 708-403-7334.

x Dr. Valdas Adamkus ir dr. Aleksandras Štromas kalbės „Atviro žodžio forum“ penktadienį, balandžio 12 d. 7:30 v.v. Bočių menėje, Pasaulio lietuvių centre, Lemont, IL. Įėjimas nuo apatinės mašinų pastatymo aikštelės. Į politinį svarstymą „Quo vadis, Lietuva?“ visus kviečia „Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis.

(sk)

„Jūratės ir Kastyčio“ operos, statomos Morton aukštesniosios mokyklos auditorijoje balandžio 20-21 d., režisierius G. Žilys ir dirigentas J. Geniušas, lydimas sol. V. Momkaus, apsilankę „Drauge“ susipažinti su lietuviškosios spaudos leidyba toli nuo savo kilmės krašto. Jų didžiausias rūpestis yra sėkmingi šios K. V. Banaicio operos spektakliai, tad labai džiaugiasi „Drauge“ skiriamu dėmesiu operos reklamoms.

Jim ir Gražina Liautaud patys pirmieji išsigijo 10 bilietų į JAV ambasadoriaus Lietuvai James Swihart pagerbimą, o **Jonas ir Ona Gradinskai** išsigijo 2 bilietus. Pagerbtųjų pokylis bus gegužės 4 d. Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus „Gintaro“ salėje. Bilietus galima gauti „Seklyčioje“ ir Balzeko muziejuje. Visuomenė labai kviečiama pokilyje dalyvauti.

„Saulutės“, Lietuvos vaikų globos būrelis susirinkimas bus ketvirtadienį, balandžio 18 d., 7 val. vak. Pasaulio lietuvių centro konferencijų kambaryje. Kviečiamos dalyvauti ne tik narės, bet visi, norintys dirbti, kad palengvėtų vargšų vaikų gyvenimas Lietuvoje.

Amerikos Lietuvių Romos Katalikų moterų sąjungos 3 kuopa šaukia savo narių susirinkimą šeštadienį, balandžio 13 d., 3 val. p.p. Šv. M. Marijos Gimimo parapijos salėje. Kviečiamos visos narės ir taip pat norinčios organizacijai priklausyti.

Filosofo dr. Juozo Girniaus paminėjimas balandžio 14 d. pradėdamas 3 val. p.p. šv. Mišiomis Jėzuitų koplyčioje ir bus tęsiamas Jaunimo centro salėje. Programoje: dr. Aldonos Vasiliauskienės paskaita, prisiminimus apie savo a.a. vyrą pasakos našlė Ona Girniuvienė, bus meninė dalis ir vaišės. Visuomenė kviečiama dalyvauti.

Rima Polikaitė fleitos muzikos garais pajavairins dr. Juozui Girniui prisiminti skiriamą popietę, ruošiamą Atvelykio sekmadienį, balandžio 14 d., 3 val. p.p., Jaunimo centre. Taip pat dainuos ir muz. Dariaus Polikaitės vadovaujamas vyrų oktetas. Visi kviečiami.

Dr. Aldona Vasiliauskienė, Vilniaus universiteto istorijos katedros profesorė, skaitys paskaitą apie dr. Juozą Girnį, jo prisiminimų skirtoje popietėje balandžio 14 d., sekmadienį, Jaunimo centre. Popietę prasišės 3 val. p.p. šv. Mišiomis Jėzuitų koplyčioje.

Gerald F. Daimid iš Orland Park, IL, yra naujai išrinktas Prospect Federal Savings banko direktoriaus pareigoms. Rinkimai įvyko kovo 20 d. G. F. Daimid yra laidojimo direktorius – Gaidas-Daimid ir Eudeikis laidojimo koplyčiose. Jis taip pat priklauso Lietuvos vyčiams, Lietuvių Prekybos rūmams, Šv. Vardo draugijai ir Kolumbo vyčiams.

x TRANSPAK įstaiga LE-MONTE veikia savaitgaliais: penktid. 3 v. p.p. - 7 v.v.; šešt. ir sekm. 8:30 v.r. - 2 v. p.p. Transpak tel. Lemonte: 708-257-0497.

(sk)

Redaguoja J. Placas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

VELYKOS

Žvakutė spindi,
Varpeliai dindi,
Klausyk – didysis jau gausti ima:

Din-dan, Jurguti,
Martyt, Alguti, –
Į Atpirkėjo prisikėlimą

Gražu pasauli,
Kai rytą saulė
Virš pušynėlių ir sodų rieda.
Su vyturėliais
Ir pumpurėliais
Tau Aleliuja laukia užgieda.

Su vėju žaidžia –
Žiedus išskleidžia
Kartu – puriena ir žibuoklėlė.
Din-dan skubėkit –
Pagarbint bėkit
To, kurs šį rytą jau prisikėlė!

Jonas Minelga

VELYKOS

Velykos pati žymiausia religinė šventė. Jei Kristus nebūtų prisikėlęs, Krikščionių religija neturėtų pagrindo. Daug nereikia aiškinti apie šią šventę, nes visi gerai žino. Prekybininkai šią šventę nukelia į šešėlį, pirmon eilen išskeldami kiškelius, kiaušinius, vištukus ir daug kitų įvairių žaislų ir žaidimų. Tie visi dalykai nėra blogi, tik turėtų būti antraičiai.

Kas liečia Velykų temą, mūsų jaunimas dažniausiai rašo ir piešia apie tuos prekybininkų žaislus, net nepamindami Kristaus prisikėlimo. Velykos yra džiaugsmo šventė. Kristus nugalėjęs mirtį, atvėrė dangaus vartus visai žmonijai, kuri to siekia. Išreikšdami savo džiaugsmą, neturėtume pamiršti ir to džiaugsmo šaltinio. Paminėję ir pasimeldę į Kristų, jau galima džiaugtis kiškėliais, margučiais ir kitomis velykinėmis dovanėlėmis, kurie yra išlikę mūsų papročiuose. Dar kartą prašau, rašydami apie Velykas, pirmiausia parašykite apie Prisikėlimą, o paskiau apie dovanėles, keliones, gardžius valgius ir kita.

Redaktorius

KIŠKUČIŲ DOVANOS
(Velykų pasaka)

Margučių dažykloje, kurią kiškiai buvo išrengę miško tankumne tarp eglaičių ir lazdynų krūmų, virė pati darbmetė. Velykos jau čia pat, o dar didžiulės pintinės kiaušinių stovėjos nedažytų. Dubeniuose garavo dažai, verdami iš visokių žievelių, šaknelių ir želmėnų. Kiškučiai dažė teptukais margučius: piešė visokias žvaigždučias, gėlytes, šakeles, įrašinėjo raides ir linkėjimus. Ir visa darė taip sumaniai, igudusiomis kiotėmis, kad nė gabiausi dailininkai nebūtų sugebėję jų pralenkti. Ir dirbo su tikru užsidegimu. Net jų ūseliai krutėjo (judėjo) ir buvo aptiškę (susitepę) dažų lašeliais, o pakeltos uodegėlės nuolat judėjo, lyg muštų taktą su teptuko brūkštelėjimais.

Jau keleri metai kiškučiai gyvena įsikūrę dideliame Amerikos miške. Ir jie atplaukė anais metais, kai tūkstančiai pabėgėlių lietuvių kėlėsi per Atlantą iš Vokietijos į Ameriką. Tik jie plaukė ne žmonių padirbtu laivu, labai sunkiu ir dideliu, o lengvutiu laiveliu, sukljuotu iš peteliškių sparnelių – labai lengvu ir tokiu greitai kaip lėktuvas.

MARGUČIAI

Padovanojo ji kiškučiams pasakų karalaitę, kuri gyveno kalnuose ir buvo labai gera. Ji matė nusiminčius kiškučius, visur lakstančius ir ieškančius laivo, kuris juos nuvežtų į naują kraštą pas jų mylimus lietuviukus. Pagailo jai kiškučių, ir ji davė jiems pasakišką laivelį, kurį per daugelį metų buvo padirbūsios širšės – labai sumanių lipdytojos.

Ir dabar šis pasakų laivelis kabo tankumynuose lazdynų krūme. Atplaukimo dieną susirenka prie jo kiškučiai ir linksmiai pašoka. O kitomis dienomis jie vis būna labai užimti – turi visokių darbų: reikia kopūstus auginti, daržus prižiūrėti, avižų ir dobilų pasisėti. O ir vištų ūkyje begalės darbo!

Pranas Naujokaitis
(Bus daugiau)

VELYKŲ TAUTOSAKA

Kiaušinius dažo todėl, kad Dievo kūnas buvo sudaužytas, žaliai mėlynai margas, tai ir kiaušiniai buvo marginami. (Tauragė)

Patys margučiai primena Kristų, o jų dažymas, primena Kristaus kančias. Kai Kristus ėjo į Golgotos kalną, jis sutiko Cirinėlį su sūnumi, kurie nešė krepšį kiaušinių. Cirinėlis paliko kiaušinius ir padėjo Kristui nešti kryžių. Kai jis atgal grįžo, tai rado visus kiaušinius gražiai išmargintus. (Girkalnis).

Kitą kartą dažų kiaušiniams nepirkdavo. Darydavo su cibuliais, beržų lapais, geltonais ramunėliais. Prie šių žolių ar lapų pridėdavo alūno, suvirindavo ir tada dėdavo virti kiaušinius. Išrašytą tada nedarydavo (prieš kokią 40-70 metų) (Skaistgiris)

Muzika yra brangiausiai kainuojantis pasaulyje triukšmas.
Herbert fon Karajan

Plepumas – lazda, kuria pailgėja slubuojuos protas.
Striupas

Fevynės
ZVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyrius

mis, aparatas rodo esamą lėktuvo aukštį. 2. Manoma, kad agurkas pasiekė Europą iš Šiaurinės Indijos. (E. Brit. 6-883, Chicago, 1968). 3. Beringo sąsiauris yra 75 kilometrų pločio ir 50-95 metrų gylio. Čia numatoma iškasti 90 km ilgio požeminį tunelį geležinkelui, kuris sujungtų Aziją su Amerika. Tai būtų ilgiausias pasaulyje tunelis po jūra. („Zycie Warszawy“; „Lietuvos rytas“ Nr. 109, 1994 m. ir L.E. 2-415, Boston, 1954). 4. Magnetofoną arba „Tape“ rekorderį išrado danas V. Poulsen, 1899 metais (The 1993 Almanac, psl. 555, Boston, 1993). 5. Šaliapinas talentingai reikšėsi ne vien dainavime, bet ir vaidyboje, tapyboje, skulptūroje, šaržuose ir literatūroje. (Chaliapin – An Autobiography as told to Maxim Gorky, New York, 1967; L.E. 29-316-318, Boston, 1963).

GALVOSŪKIS NR. 136

Padarykite skaičių 37 iš 6 šešetų (6, 6, 6, 6, 6, 6). Šeši turi šesias kartus pasikartoti. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 137

Atlikite šį aritmetikos uždavinį:

() x () : () = 6
() - () + () = 6
() - () - () = 6
(5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 138
(Žiūrėkite brėžinį!)

Čia nupiešti 4 kvadratai iš 12 vienodo ilgio pagaliukų. Pakeiskite vietomis 4 pagaliukus, kad gautumėte 3 kvadratus. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 139
(Žiūrėkite brėžinį!)

Tarp taškų ir skaičių kažkas yra pasislėpęs. Sujunkite taškus ir sužinosite. Parašykite paslaptingo sutvėrimo pavadinimą. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 140

1. Kuriose šalyse nuo širdies ligų mirtingumas yra didžiausias? 2. Iš kur yra kilęs žodis „anekdotas“? 3. Kiek apytikriai Lietuvoje yra gandrų? 4. Kiek žmonių žuvo nuo pirmosios atominės bombos Japonijoje? 5. Kokia yra žodžio „vilkas“ kilmė? Visi teisingai ir plačiau atsakę į klausimus gaus 10 t., o už trumpus ir apytikrius atsakymus – tik 5 taškus.